

**UCHWAŁA Nr /LXV/2024
RADY POWIATU W RADOMIU
z dnia 17 kwietnia 2024 r.**

w sprawie przyjęcia programu pn. „Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Radomskiego na lata 2024-2027”

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 2 oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 107), art. 2 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2123 ze zm.) w związku z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 października 2023 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023–2030 uchwala się, co następuje:

§1

Przyjmuje się program pn. „Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Radomskiego na lata 2024-2027” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Radomskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wnioskodawca:

Zarząd Powiatu

UZASADNIENIE

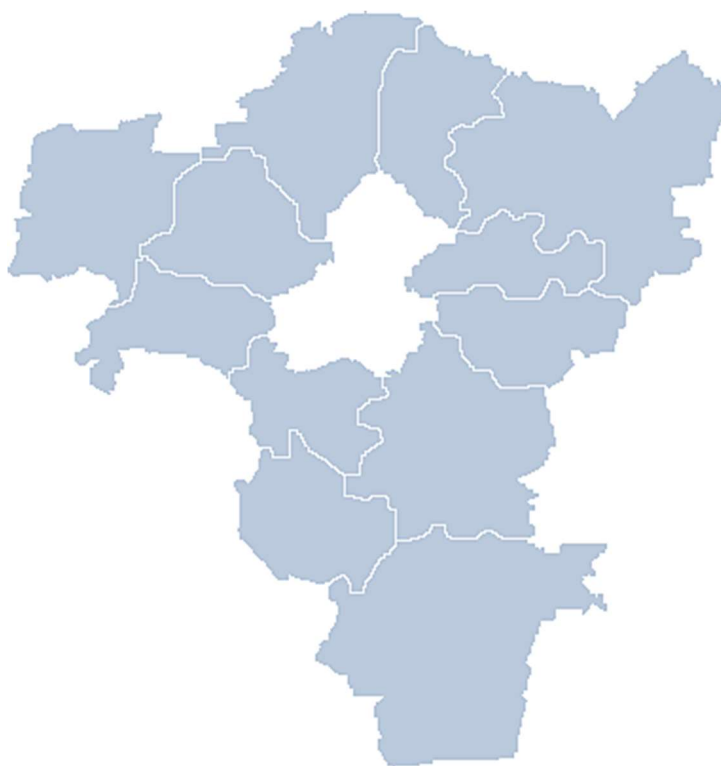
Zgodnie z art. 4 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 107) powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie promocji i ochrony zdrowia.

W świetle art. 2 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2123 ze zm.) prowadzenie działań określonych w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego należy do zadań własnych powiatów. Podejmowanie działań związanych z ochroną zdrowia psychicznego należy do zadań istotnych Powiatu Radomskiego.

Celem głównym programu pn. „Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Radomskiego na lata 2024-2027” jest zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej, dostępnej opieki zdrowotnej, wszelkich form pomocy umożliwiających im życie w środowisku rodzinnym i społecznym, podejmowanie działań w zakresie propagowania przestrzegania praw osób z zaburzeniami psychicznymi oraz zapobieganie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu.

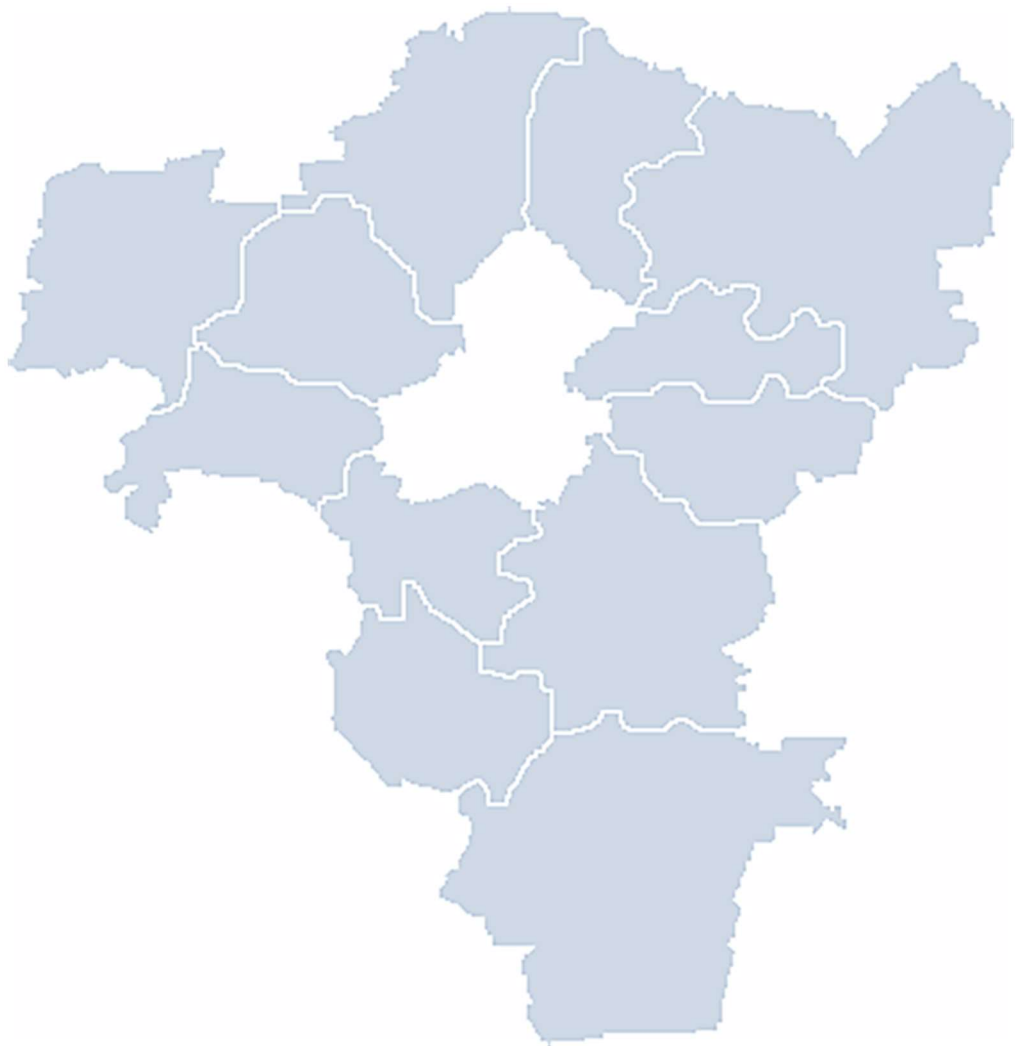
Przyjęcie ww. programu pozytywnie wpłynie na poprawę ochrony zdrowia mieszkańców powiatu.

**Program Ochrony Zdrowia Psychicznego
dla Powiatu Radomskiego
na lata 2024-2027**

Spis treści

Metryka programu	2
Wprowadzenie	3
I. Powiat Radomski – charakterystyka	3
II. Ogólne założenia programu	5
III. Cel główny Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Radomskiego na lata 2024-2027	5
IV. Cele szczegółowe Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Radomskiego na lata 2024-2027	5
V. Choroby i zaburzenia psychiczne	5
VI. Formy wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi	7
VII. Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego – zadania dla samorządów, powiatów i gmin	30
VIII. Oczekiwane efekty	31
IX. Źródła finansowania	31

Metryka Programu

Pełna nazwa:	Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Radomskiego na lata 2024-2027
Okres obowiązywania:	2024-2027
Podstawa prawna:	Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 <i>Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 października 2023 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023–2030</i>
Koordynator:	Starosta Radomski za pomocą Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych

Wprowadzenie

„Wprowadzenie Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego zobowiązuje wszystkie organy administracji rządowej i samorządowej oraz stowarzyszenia, organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne”.¹

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2123 ze zm.), ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane.

Zgodnie z powołaną ustawą należą do niej następujące zadania zawarte w art. 2 ust. 1:

„Ochrona zdrowia psychicznego obejmuje realizację zadań dotyczących w szczególności:

- 1) promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym;
- 2) zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym;
- 3) kształtowania wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji.”

Powyższe działania mają służyć w diagnozowaniu problemu jakim są coraz częściej pojawiające się choroby psychiczne. Głównym działaniem winno być kształtowanie właściwych postaw społecznych wobec osób chorych psychicznie, które mają na celu ochronę praw osób chorych psychicznie lub upośledzonych umysłowo, jak również rozwijanie i kształtowanie w społeczeństwie uczucia empatii, zrozumienia, akceptacji i tolerancji wobec osób dotkniętych tego rodzaju zaburzeniami. Działania podejmowane w ramach celu przyczynią się do upodmiotowienia osób z zaburzeniami psychicznymi, przestrzegania praw pacjenta, wspierania ich rodzin oraz poprawy jakości życia.

I. Powiat Radomski – charakterystyka

Powiat Radomski usytuowany jest w południowej części województwa mazowieckiego. Powiat tworzą Miasto Pionki, Miasto i Gmina Iłża, Miasto i Gmina Skaryszew, Miasto i Gmina Jedlnia-Letnisko, Przytyk oraz Gminy: Gózd, Jastrzębia, Jedlińsk, Kowala, Pionki, Wolanów, Wierzbica, Zakrzew. Jednostka graniczy z następującymi powiatami: Miastem Radom (powiat grodzki), białobrzeskim, kozienickim, lipskim, przysuskim, szydłowieckim, zwoleńskim i starachowickim. Na jego obszarze zlokalizowane są 403 miejscowości.

Tabela 1. Powiat Radomski – położenie, obszar, ludność, gospodarka

Obszar:	Pod względem obszaru zajmuje 4 miejsce na Mazowszu, większymi terytorialnie jednostkami są tylko powiaty: ostrołęcki, płocki i siedlecki
Ludność:	Powiat: 151.913 mieszkańców, w tym 76.313 kobiet i 75.600 mężczyzn. Największym ośrodkiem jest miasto Pionki – 17.735 mieszkańców, miasto i gmina Skaryszew oraz miasto i gmina Iłża odpowiednio 14.877 i 14.469 mieszkańców. Wśród gmin wiejskich największą pod względem liczby ludności jest Jedlińsk (14.600), a najmniejszą Jastrzębia (7.011)
Inne JST na terenie powiatu:	13 jednostek samorządu terytorialnego: - gmina miejska: miasto Pionki; - gminy miejsko-wiejskie: Iłża, Skaryszew, Jedlnia-Letnisko, Przytyk; - gminy wiejskie: Gózd, Jastrzębia, Jedlińsk, Kowala, Pionki, Wierzbica, Wolanów, Zakrzew.
Gospodarka:	ma charakter rolniczy – w rolnictwie zatrudnionych jest 51,7 % ogółu pracujących

*Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.

Źródło: GUS

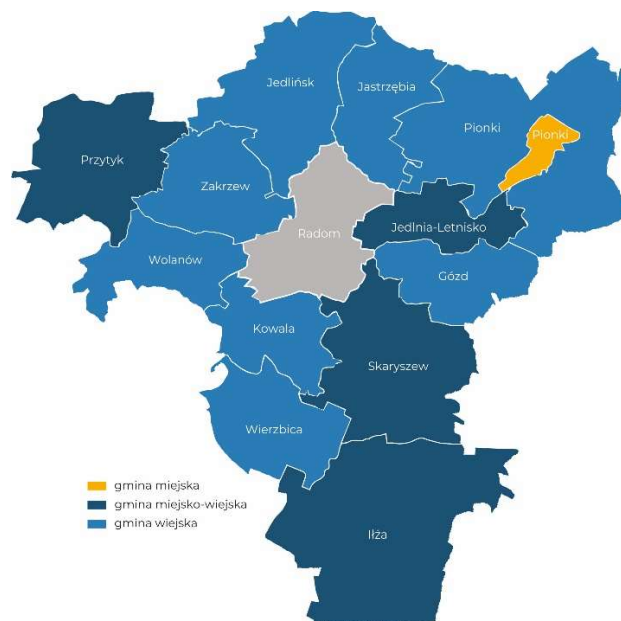
¹ Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2123 ze zm.)

Rysunek 1. Położenie Powiatu Radomskiego na tle kraju

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 2. Powiat Radomski oraz Miasto Radom

Źródło: opracowanie własne

II. Ogólne założenia programu

Program adresowany jest do mieszkańców Powiatu Radomskiego, a głównym jego działaniem jest kształtowanie właściwych postaw społecznych wobec osób chorych psychicznie. Działania te mają na celu ochronę praw osób chorych psychicznie lub upośledzonych umysłowo, rozwijanie i kształtowanie w społeczeństwie uczuć empatii, zrozumienia, akceptacji i tolerancji wobec osób dotkniętych tego rodzaju zaburzeniami. Podejmowane działania przyczynią się do upodmiotowienia osób z zaburzeniami psychicznymi, przestrzegania praw pacjenta, wspierania ich rodzin oraz poprawy ich jakości życia. Głównym założeniem jest zmniejszenie wykluczenia społecznego i dyskryminacji, ograniczenie liczby osób izolowanych społecznie lub naznaczonych z powodu choroby psychicznej, jak również stygmatyzacji osób i rodzin osób z zaburzeniami psychicznymi. Stygmatyzacja należy do podstawowych przeszkód, które trzeba pokonać, jeśli ma się promować integrację społeczną, wzmacniać więzi społeczne oraz wpływać na poprawę zdrowia psychicznego. Program przyczyni się do podniesienia jakości udzielanej pomocy, jak również pozwoli przełamać istniejące bariery społeczne. Osiągnięcie tych założeń wymaga wsparcia podmiotów, w szczególności: organizacji społecznych, stowarzyszeń, fundacji zawodowych, kościołów i innych związków wyznaniowych oraz grup samopomocy pacjentów i ich rodzin, które zakresem swojej działalności obejmują cele i zadania Programu, z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 571). W tym celu zostanie powołany, przez Zarząd Powiatu Radomskiego, lokalny zespół koordynujący realizację Programu, w którego skład wejdą przedstawiciele samorządu powiatu lub gminy, placówek realizujących zadania z zakresu ochrony zdrowia psychicznego.

III. Cel główny Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Radomskiego na lata 2024-2027

Celem głównym Programu jest zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi, w tym osobom uzależnionym oraz doświadczającym kryzysu psychicznego, wszechstronnej i kompleksowej opieki oraz wsparcia adekwatnego do ich potrzeb.

IV. Cele szczegółowe Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Radomskiego na lata 2024-2027

Do celów szczegółowych Programu należą:

- upowszechnienie zintegrowanego i kompleksowego modelu ochrony zdrowia psychicznego w oparciu o model opieki środowiskowej,
- upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego,
- aktywizacja zawodowa i społeczna osób z zaburzeniami psychicznymi,
- skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy,
- udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dzieciom, uczniom, rodzicom i nauczycielom.

V. Choroby i zaburzenia psychiczne

Termin „**zaburzenia psychiczne**” oznacza „ogół zaburzeń czynności psychicznych i zachowania, które są przedmiotem psychiatrii klinicznej”. Zaburzenia psychiczne można podzielić tradycyjnie na zaburzenia psychotyczne, czyli psychozy, tzn. stany chorobowe, w których występują urojenia, omamy, zaburzenia świadomości, duże zaburzenia emocji i nastroju łączące się z zaburzeniami myślenia i aktywności złożonej oraz zaburzenia niepsychotyczne obejmujące: nerwice i inne zaburzenia typu nerwicowego (np. reakcje adaptacyjne), część zaburzeń psychosomatycznych, upośledzenie umysłowe, większość zespołów organicznych, zaburzenia osobowości, uzależnienia od alkoholu i innych substancji.²

² Leksykon psychiatrii, pod red. S. Puzyński, Warszawa 1993, s. 232

Podział zaburzeń według Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (ICD-10) obejmuje następujące kategorie diagnostyczne:

- organiczne zaburzenia psychiczne włącznie z zespołami objawowymi (otępienie w chorobie Alzheimera, otępienie naczyniowe, organiczny zespół amnestyczny, majaczenie, inne zaburzenia psychiczne spowodowane uszkodzeniem lub dysfunkcją mózgu i chorobą somatyczną, zaburzenia osobowości i zachowania spowodowane chorobą, uszkodzeniem lub dysfunkcją mózgu),
- zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (behawioralne) spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych (zażywanie alkoholu, leków przeciwbólowych, nasennych, rozpuszczalników, po ciężkie narkotyki prowadzące do uzależnienia),
- schizofrenia, zaburzenia typu schizofrenii i urojeniowe (to jest grupa różnych chorób często nazywanych psychozami, objawy mogą być pozytywne – iluzje, halucynacje, urojenia oraz negatywne – zblednięcie emocji, wycofanie, autyzm, brak zainteresowań, zmniejszenie motywacji, upośledzenie zasobu słów, obniżenie energii życiowej),
- zaburzenia nastroju (afektywne) – zmiany nastroju występujące zazwyczaj pod postacią depresji, często z towarzyszącym lękiem lub wzmożeniem samopoczucia (manią),
- zaburzenia nerwicowe, związane ze stresem i pod postacią somatyczną - zaburzenia lękowe w postaci fobii, kiedy to określone sytuacje lub przedmioty obiektywnie nie niebezpieczne u osoby chorej powodują napady lęku lub paniki, zaburzenia obsesyjno-kompulsywne (występują nawracające myśli natrętne i przymusowe czynności), zaburzenia adaptacyjne (występujące w okresie przystosowania do istotnych zmian życiowych), zaburzenia dysocjacyjne (objawiające się amnezją, niekontrolowaną ucieczką, osłupieniem, zaburzeniami czucia wskutek doznania urazu psychicznego), zaburzenia pod postacią somatyczną (np. wyimaginowane dolegliwości somatyczne, których nie potwierdzają badania),
- zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi (zaburzenia odżywiania się – anoreksja, bulimia, zaburzenia snu od nadmiernej senności, poprzez lęki i koszmary senne, lunatyzm do bezsenności, dysfunkcje seksualne, nadużywanie substancji niepowodujących uzależnienia, np. leków przeciwszczepających, przeciwbólowych, ziołowych i witamin, zaburzenia nawyków i popędów, np. patologiczny hazard podpalanie i kradzieże, zaburzenia identyfikacji płciowej oraz preferencji seksualnej – transseksualizm, fetyszizm, transwestytyzm, ekshibicjonizm, oglądactwo, pedofilia, sadomasochizm),
- zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych (są to głęboko utrwalone schematy zachowań u osoby dorosłej nabyte w trakcie indywidualnego rozwoju, tworzące charakterystyczny u danej osoby styl życia oraz sposób odnoszenia się do otoczenia i samego siebie),
- upośledzenie umysłowe będące wyrazem zahamowania, bądź też niepełnego rozwoju mózgu:
 - upośledzenie umysłowe stopnia lekkiego (IQ 50-69 wiek umysłowy od 9 do 12 lat),
 - upośledzenie umysłowe umiarkowanego stopnia (IQ 35-49 wiek umysłowy 6-9 lat),
 - upośledzenie umysłowe znacznego stopnia (IQ 20-34 wiek umysłowy 3-6 lat),
 - upośledzenie umysłowe głębokiego stopnia (IQ poniżej 20 wiek umysłowy poniżej 3 lata),
- zaburzenia rozwoju psychicznego (specyficzne zaburzenia rozwoju mowy i języka, zaburzenia rozwoju umiejętności szkolnych, zaburzenia koordynacji ruchowej, autyzm dziecięcy, atypowy, zespół Retta, Aspergera, nadpobudliwość ruchowa z upośledzeniem umysłowym),
- zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i w wieku młodzieńczym (zakres zaburzeń od ADHD, poprzez zaburzenia lękowe w dzieciństwie, tiki, jąkanie, zaburzenia odżywiania, moczenie mimowolne),
- nieokreślone zaburzenia psychiczne.³

³ Międzynarodowa Statystyczna Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych, wyd. Światowa Organizacja Zdrowia, tom I, wydanie 2008, s. 207-257

W Ustawie o ochronie zdrowia psychicznego nie zamieszczono definicji „choroby psychicznej” ani też „osoby chorej psychicznie”, chociaż terminy te występują w tekście ustawy wielokrotnie. Podano natomiast, że:⁴

„Ilekroć przepisy niniejszej ustawy stanowią o:

1) osobie z zaburzeniami psychicznymi, odnosi się to do osoby:

- a. chorej psychicznie (wykazującej zaburzenia psychotyczne),
- b. upośledzonej umysłowo,
- c. wykazującej inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki, niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.”⁵

VI. Formy wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi

1. Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu

Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu zajmuje się realizacją zadań ustawowych⁶, mających na celu pomoc zarejestrowanym osobom bezrobotnym i/lub poszukującym pracy. Wśród klientów PUP są zarówno osoby w pełni zdrowe (które jednak na skutek utraty pracy narażone są na stres, obniżenie nastroju, zmiany myślenia, obniżenia poczucia własnej wartości i pewności siebie), jak i bezrobotni z zaburzeniami psychicznymi (m.in. posiadający orzeczenie o niepełnosprawności tego typu).

Dla osób zdrowych utrata pracy jest doświadczeniem bolesnym, powoduje kryzys nie tylko materialny, ale i psychiczny. Długotrwały kryzys przeradza się w poważny problem, który może powodować stan depresyjny. Wymaga natychmiastowych działań, reakcji w odpowiednim momencie. Długotrwałe bezrobocie potęguje jeszcze bardziej ten stan. Skutki braku stałego dochodu, braku aktywności prowadzą do powstania poczucia przygnębienia, beznadziei, frustracji, nerwowości, narastania konfliktów w najbliższym otoczeniu, a w skrajnych przypadkach nawet do samobójstw. Rodzina znajduje się w poczuciu bezradności i bezsilności wobec choroby. Poczucie braku stabilizacji ma również ogromny wpływ na kształtowanie psychiki i postaw u dzieci osób bezrobotnych. Dzieci osób bezrobotnych może spotkać odrzucenie czy ostracyzm w grupie rówieśniczej z przyczyn różnic materialnych. W skrajnych przypadkach może pojawić się także zjawisko przejmowania nawyków i nastawienia do pracy zwane „dziedzicznym bezrobociem” lub „dziedzicznym ubóstwem”. Sytuacja osoby bezrobotnej może implikować kolejne negatywne zjawiska społeczne w rodzinie i w otoczeniu. Dlatego niezwykle istotną rolę Powiatowego Urzędu Pracy jest rola prewencyjna, polegająca na różnego rodzaju wsparciu dającym bezrobotnym poczucie opieki i pomocy by nie dopuścić do trwałych zmian w kondycji psychicznej osoby bez pracy.

Sytuacja osób ze stwierdzonymi chorobami psychicznymi jest jeszcze bardziej skomplikowana. Tu sukces zależy nie tylko od zaangażowania samego zainteresowanego, ale także od gotowości ze strony pracodawców aby przyjąć do pracy osobę chorą psychicznie. Włączenie społeczne i proces aktywizacji osoby chorującej psychicznie jest złożony i wieloetapowy. Zarówno w procesie aktywizacji społecznej, jak i następującej po niej aktywizacji zawodowej konieczna jest indywidualizacja działań do potrzeb, możliwości uwarunkowań każdego klienta. Ważną składową procesu wsparcia jest weryfikacja postępów poczynionych przez klienta. Zatrudnienie na otwartym rynku pracy powinno stanowić cel aktywizacji zawodowej każdej osoby chorującej psychicznie.

⁴ Aleksandra Niemczyk-Zajac, Zeszyty naukowe WSG, t. 39, seria Edukacja - Rodzina - Społeczeństwo, nr 6 (2021).

⁵ Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2123 ze zm.), art. 3

⁶ Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 735 ze zm.)

Przeciwdziałanie

Brak lub utrata pracy jest jednym z najpoważniejszych stresorów w ciągu całego życia. Ma wpływ na funkcjonowanie osoby bezrobotnej i jej rodziny. Zrozumienie tego, co dzieje się z osobą bezrobotną, jakie ma myśli, co przeżywa jest kluczem do tego by pomóc takiej osobie. Napięcie to może przełożyć się na reakcje organizmu, w tym stany lękowe, zmiany nastroju, zmniejszenie odporności, kłopoty ze snem, objawy psychosomatyczne. Osoba taka łatwo wpada w gniew czy zniechęcenie. Pracownicy podczas wizyt oprócz standardowych narzędzi pracy okazują klientom przede wszystkim empatię i zrozumienie. Częsty kontakt osoby bezrobotnej z doradcą klienta pomaga zmienić jego negatywne myślenie. Uczestniczenie w procesie doradczym w dłuższym czasie przyczynia się do nabycia kompetencji np. samoanalizy i nabywania wiedzy o sobie, radzenia sobie z porażkami i uczenia się na błędach, współdziałania z innymi. Celem takiego kontaktu jest również zachęcanie do działania poprzez informowanie, ukierunkowanie, motywowanie, pokazywanie możliwości. Kiedy klient otrzyma pomoc wyzbywa się kompleksów, a tym samym lepiej radzi sobie w rozwiązywaniu własnych problemów. Doradca klienta poświęcający swój czas i uwagę oraz okazujący cierpliwość buduje w osobie bezrobotnej chęć do podejmowania działań.

Rola urzędu w zakresie pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi

Choroba psychiczna jest zjawiskiem coraz częściej występującym we współczesnym świecie. Powoduje ogromne zmiany w funkcjonowaniu samej osoby chorej, jak również jego otoczenia. Niewiedza społeczna i stereotypy odnośnie osób z zaburzeniami psychicznymi budują obawy przed kontaktem z tymi osobami. Skutkiem takich postaw społecznych jest stopniowe wycofywanie się z życia społecznego, trudności z podejmowaniem decyzji, nawiązywaniem i utrzymywaniem kontaktów społecznych czy nieumiejętnością radzenia sobie z problemami życia codziennego. Zaburzenia psychiczne są z natury przewlekłe i jak żadne inne schorzenia obciążają wszystkich członków rodziny i negatywnie wpływają na jakość ich życia.

Poradnictwo zawodowe jest ważnym elementem rehabilitacji zawodowej i ma szczególne znaczenie dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które z reguły mają ograniczoną zdolność do pracy, a tym samym mniejsze możliwości i szanse na zatrudnienie.

W przypadku osób z problemami psychicznymi podstawową formą pracy doradcy zawodowego z klientem jest porada indywidualna. Porady prowadzone są w formie rozmowy doradczej, w ramach której doradca wspólnie z klientem określa jego problem zawodowy i sposoby jego rozwiązania, biorąc oczywiście pod uwagę ograniczenia zdrowotne osoby, jej motywację i gotowość do zmian. Aby taka osoba była gotowa do podjęcia pracy musi się do tego przygotować zarówno pod względem zdrowotnym, psychicznym jak i emocjonalnym. Rozmowa doradcza z osobami z ograniczeniami psychicznymi nie jest jednorazowym aktem udzielenia pomocy. To proces rozłożony w czasie, w trakcie którego doradca zawodowy i klient pracują wspólnie nad świadomym i samodzielny podjęciem przez klienta decyzji dotyczącej drogi rozwoju zawodowego. Aby rozmowa doradcza przyniosła efekt, potrzebna jest empatia, koncentracja na problemie zawodowym i zdrowotnym osoby oraz odpowiedni czas przeznaczony na rozmowę. Jednoznaczne określenie czasu trwania rozmowy doradczej nie jest możliwe, gdyż każdy przypadek jest inny – są klienci otwarcie mówiący o swoich problemach i świadomie szukający wsparcia w podjęciu odpowiedniej pracy, są również osoby zamknięte w sobie, z którymi nawiązanie kontaktu wymaga poświęcenia większej ilości czasu. Bardzo ważnym czynnikiem doradczym jest praca nad podnoszeniem samooceny klienta z dysfunkcjami psychicznymi i wspieranie go w wytrwałej pracy nad sobą. Rozmowa nastawiona jest na analizę możliwości powrotu do aktywności zawodowej, zdefiniowaniu problemu, wskazaniu potencjału bezrobotnego (atutów i posiadanych zasobów), możliwości na rynku pracy oraz zaproponowania adekwatnych rozwiązań. W tym celu zostaje przeprowadzony wywiad, ponieważ doradca potrzebuje uzyskać kilka istotnych informacji dotyczących m.in. bieżącej sytuacji (w tym sytuacji zdrowotnej) klienta, posiadanych kwalifikacji, zainteresowań, hobby, diagnozy lekarskiej schorzenia, przebiegu rehabilitacji medycznej oraz rokowań. Taki wywiad stanowi punkt wyjścia do wspólnego określenia planu dalszego działania, form pomocy i wsparcia doradczego.

Celem poradnictwa zawodowego dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest udzielenie pomocy w wyborze właściwego kierunku kształcenia, zawodu (pracy), który odpowiadałby jej sprawnościom psychofizycznym i potencjalnym możliwościom zawodowym, jak również zainteresowaniom i potrzebom, które poprzez odpowiednie szkolenie lub kształcenie mogłyby być rozwinięte. Wsparcie takiego klienta obejmuje takie formy pomocy, które zostały u niego zdiagnozowane jako niezbędne w celu poprawy jego sytuacji na rynku pracy i uzyskania zatrudnienia. Usługa poradnictwa zawodowego jest zaliczana do podstawowych usług rynku pracy, ale należy pamiętać, że ma charakter dobrowolny. Osoby niepełnosprawne psychicznie w zależności od stopnia zaawansowania choroby mają różne możliwości przygotowania się do powrotu lub wejścia na rynek pracy. Nie ma wątpliwości, że poszukiwanie przez nich odpowiedniego miejsca na rynku pracy wiąże się z przewyciężeniem wielu lęków i pokonaniem wielu przeciwności, związanych z pokonaniem barier psychicznych i społecznych. Zdarza się, że osoba z ograniczeniami psychicznymi nie jest zdolna do podjęcia wysiłku zmiany swojej sytuacji zawodowej. Rola doradcy zawodowego ogranicza się wówczas do wsparcia psychicznego i okazania zrozumienia dla braku gotowości na zmiany.

Rola urzędu pracy w zakresie pomocy bezrobotnym zdrowym lecz zagrożonym zaburzeniami psychicznymi

Wraz z długotrwałym brakiem lub utratą pracy wiele osób traci poczucie własnej wartości oraz pewności siebie. Ich zaufanie do świata zewnętrznego słabnie, a samoocena spada. W połączeniu z kolejnymi niepowodzeniami w poszukiwaniu innej pracy może prowadzić do narastania poczucia bezsensu i zachwiania bezpieczeństwa. Często osoby bezrobotne nie mają lub wręcz nie chcą wsparcia najbliższych. Doradcy zawodowi, podczas wizyt, poznają klientów, rozmawiają z nimi o ich preferencjach zawodowych, predyspozycjach, a także słabych stronach bądź blokadach, które uniemożliwiają dalszy rozwój albo podążanie w stronę konkretnej ścieżki kariery. Doradca musi poznać klienta, jego sytuację nie tylko zawodową, ale również sytuację rodzinną i materialną. Często okazanie klientowi zwykłej ludzkiej empatii, zrozumienia czy też zainteresowania jest bodźcem do zmian w jego życiu. Praca doradcy polega też na wzmacnianiu poczucia wartości klienta, uświadomienia mu, że jest wartościowym człowiekiem dzięki czemu klient bardzo często odzyskuje wiarę w siebie i małymi krokami dąży do zmiany postawy. Takie działanie doradcy ma kluczowy wpływ na kondycję psychiczną klienta tj. przeciwdziała negatywnym zjawiskom - depresje, poczucie bezsilności, strach czy lęk przed nowymi decyzjami.

Dodatkowe działania prewencyjne realizowane na rzecz osób narażonych na utratę zdrowia psychicznego (osoby niezarejestrowane jako bezrobotne)

1. Cykliczne, wspólne działania na podstawie porozumienia o współpracy z Młodzieżowym Ośrodkiem Wychowawczym w Wierzbicy, których celem jest promocja zatrudnienia, przekazanie wiedzy o rynku pracy, planowanie własnego rozwoju, podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Wprawdzie podopieczni MOW ze względu na wiek (-18) nie są jeszcze uczestnikami rynku pracy, jednak działania te mają charakter wyprzedzający, pozwalający przygotować się im na znalezienie zatrudnienia. W ramach ww. działań odbywają się i odbywać będą zajęcia aktywizacyjno/informacyjne z zakresu: kompetencji osobistych, tworzenia dokumentów aplikacyjnych, przeprowadzania rozmów kwalifikacyjnych, autoprezentacji, technik radzenia sobie ze stresem i wzmacniania odporności psychicznej. Na lata 2024–2027 przewidzianych jest wiele spotkań. Celem spotkań jest pomoc w planowaniu rozwoju zawodowego, dostarczanie wiedzy o aktualnym rynku pracy, udzielanie informacji z jakich form pomocy oferowanych przez PUP podopieczni ww. ośrodka mogą skorzystać po zakończonej edukacji. Dzięki temu możliwe jest wykształcenie odpowiedniej postawy mającej na celu samodzielność w działaniu. Praca doradcy zawodowego oprócz informowania o zadaniach ustawowych ma również na celu zbudowanie relacji i wzajemnego zaufania z podopiecznymi ośrodka. Doradca pełni tu funkcję nie jako psychologa, może wskazywać w jaki sposób pokierować swoim życiem, jaki obrać kierunek, jak zmodyfikować swój styl życia, aby rozpocząć nowe pozbywając się starych nawyków, uzależnień i zaburzeń. W konsekwencji takich działań możliwe jest wykształcenie odpowiedniej postawy społecznej.

2. Doradcy zawodowi na lata 2024-2027 planują także współpracę ze Stowarzyszeniami/Szkołami, w ramach której organizowane będą grupowe informacje zawodowe. Począwszy od pierwszego półrocza 2024 roku odbywać się będą kolejne spotkania informacyjno-aktywizacyjne dla podopiecznych m.in. Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Razem” i Warsztatów Terapii Zajęciowej „Leśniczówka”. Tematami tych spotkań będzie m.in. tworzenie dokumentów aplikacyjnych oraz przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą, informacja o ogólnej sytuacji na rynku pracy, informacja o podstawowych usługach i instrumentach rynku pracy, informacje dotyczące działań instytucji rynku pracy i instytucji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych. Uczestnikami ww. spotkań w latach 2024-2027 będą osoby zmagające się z różnego rodzaju problemami zdrowotnymi, w tym z niepełnosprawnością intelektualną.
3. Korzystanie z usługi poradnictwa zawodowego pozwoli młodzieży i osobom dorosłym uniknąć długotrwałego pozostawiania bez zatrudnienia i łatwiej wejść na rynek pracy. Kompleksowe i zindywidualizowane wsparcie osób bezrobotnych, w tym osób z niepełnosprawnością intelektualną pozwoli ustalić problem i cel zawodowy, odkrywać możliwości rozwoju zawodowego, uniknąć frustracji związanej z długotrwałym bezrobociem, co jest istotne dla przeciwdziałania skutkom długotrwałego stresu, takim jak depresja i inne choroby psychiczne.
4. W latach 2024-2027 planowana jest również kontynuacja zawartych porozumień o współpracy pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy w Radomiu, a Aresztem Śledczym w Radomiu oraz Zakładem Karnym w Żytkowicach. Porozumienia mają na celu zwiększenie efektywności oddziaływań resocjalizacyjnych skazanych w zakresie aktywizacji zawodowej poprzez organizację cyklicznych spotkań informacyjnych ze skazanymi. Uczestnicy pozyskają wiedzę na temat bezpłatnego kształcenia i rozwoju zawodowego oraz wsparcia jakie z Urzędu Pracy może otrzymać osoba bezrobotna i poszukująca pracy. Takie spotkania w konsekwencji mogą zapobiegać różnego rodzaju zaburzeniom psychicznym i patologicznym zachowaniom. Dlatego celem działania doradcy zawodowego na takim spotkaniu jest również rozbudzenie w osadzonych motywacji do zmiany stylu życia i podjęcia działań niezbędnych do pokonania uzależnień.
5. Rok 2024 będzie poświęcony tematyce zatrudniania osób z niepełnosprawnością, w tym niepełnosprawnością intelektualną i zaburzeniami psychicznymi. Zaplanowano spotkania z pracodawcami, którzy chcą zatrudniać osoby z niepełnosprawnościami oraz klientami Powiatowego Urzędu Pracy, którzy posiadają orzeczenie.

Cele działania PUP

Głównym celem działania Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu jest zapewnienie osobom zarejestrowanym wielostronnej pomocy związanej z aktywizacją zawodową i społeczną. Dążenie do rozwoju zawodowego i powrotu do życia społecznego.

W ramach aktywizacji zawodowej podejmowane będą przez komórki organizacyjne znajdujące się w strukturze PUP w Radomiu, następujące działania:

1. pośrednictwo pracy,
2. poradnictwo zawodowe,
3. szkolenia,
4. aktywne formy wspierania zatrudnienia (staże, prace interwencyjne, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne i inne).

Powyższe działania dotyczą nie tylko zdrowych klientów urzędu stanowiąc działania prewencyjne, ale także osób z zaburzeniami psychicznymi (z orzeczoną stopniem niepełnosprawności w tym zakresie).

Rejestrując się w urzędzie osoba pozostająca bez pracy często wykazuje trudności adaptacyjne oraz oczekuje pomocy i zrozumienia. Pracownicy podczas obsługi zapewniają wielostronną pomoc i przedstawiają możliwości dostępnych form pomocy.

Ad. 1. Pośrednicy pracy w ramach zadań planują realizację usług poprzez:

- przeprowadzanie bezpośrednich rozmów i spotkań z osobami bezrobotnymi i poszukującymi pracy,
- informowanie o sytuacji na lokalnym rynku pracy, dostępnych ofertach i dostępnych formach aktywizacji,
- utworzenie i realizację indywidualnego planu działania. Doradca klienta, co najmniej raz na 60 dni, będzie utrzymywał kontakt z klientem w celu monitorowania sytuacji i postępów w realizacji działań. Kontakt będzie realizowany w formie spotkania, rozmowy telefonicznej albo wymiany informacji drogą elektroniczną lub pocztową,
- propagowanie warunków i zasad korzystania ze środków PFRON, współdziałanie z partnerami rynku w sprawie zatrudnienia osób niepełnosprawnych, w tym opiniowania możliwości skierowania zarejestrowanych osób,
- spotkania informacyjne dla osób bezrobotnych dotyczące korzystania ze środków PFRON pt. „Pomysł na siebie” w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radomiu oraz Filii w Pionkach,
- przygotowanie poradnika dla pracodawców o korzystaniu ze środków PFRON,
- upowszechnianie informacji na temat organizowanych projektów i szkoleń przez fundacje, organizacje pozarządowe i inne instytucje działające w gminie i w powiecie,
- spotkania pt. „Przyjazny Urząd” dla przedstawicieli i podopiecznych stowarzyszeń i fundacji,
- seria podcastów na kanale YouTube o zatrudnianiu osób z niepełnosprawnościami,
- promocję zatrudnienia osób niepełnosprawnych z dysfunkcją na podłożu zdrowia psychicznego wśród pracodawców, aktywna polityka pozyskiwania pracodawców służąca tworzeniu miejsc pracy,
- kompleksową i zindywidualizowaną obsługę osób z zaburzeniami psychicznymi, mającą na celu wzrost umiejętności poruszania się na rynku pracy i poszukiwania zatrudnienia,
- podnoszenie kwalifikacji pracowników poprzez szkolenia tematyczne, z zakresu prawa i obsługi ww. grupy. Współpraca i udział w konferencjach organizowanych przez partnerów działających na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi,
- spotkania dla pracodawców pt. „To się opłaca. Zatrudnij osobę z orzeczeniem uzyskując wsparcie z PUP i MOPS”.

Ad. 2. Działania zaplanowane do realizacji przez doradców zawodowych w ramach usługi z zakresu poradnictwa zawodowego:

- indywidualna porada zawodowa, jako podstawowa, kompleksowa i zindywidualizowana forma wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi,
- indywidualna informacja zawodowa dotycząca osób z zaburzeniami psychicznymi i innymi niepełnosprawnościami (informacje o zawodach, usługach i instrumentach rynku pracy, możliwościach szkolenia, kształcenia, aktualnych działaniach aktywizacyjnych podejmowanych przez PUP, itp.),
- grupowa informacja zawodowa w formie stacjonarnej i online, z uwzględnieniem informacji istotnych dla osób z zaburzeniami psychicznymi i innymi niepełnosprawnościami na temat: „Jakie wsparcie z Urzędu Pracy może otrzymać osoba bezrobotna i poszukująca pracy”,
- grupowa porada zawodowa w formie stacjonarnej i online, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi i innymi niepełnosprawnościami, na temat m.in.: komunikacji, nowoczesnych metod poszukiwania pracy, asertywności w relacjach społecznych, zarządzania sobą w czasie - jak osiągnąć zamierzone cele, jak założyć własną firmę, jak stworzyć dokumenty aplikacyjne i przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą, jak wykorzystać social media do poszukiwania pracy,
- pomoc w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych,
- pomoc w określeniu osobom bezrobotnym z zaburzeniami psychicznymi predyspozycji zawodowych poprzez licencjonowane badanie testowe (forma elektroniczna i papierowa),
- przygotowanie Indywidualnych Planów Działania. Doradca, co najmniej raz na 60 dni, będzie kontaktował się z Klientem w celu monitorowania sytuacji zawodowej. Kontakt będzie realizowany przede wszystkim w formie rozmowy doradczej,

- organizacja grupowych informacji zawodowych dla osób zarejestrowanych z zaburzeniami psychicznymi, podopiecznych m.in. Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Razem”, Warsztatów Terapii Zajęciowej „Leśniczówka” i Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Wierzbicy.

Ad. 3. Jedną z form pomocy jest możliwość odbycia szkoleń indywidualnych lub grupowych. Celem szkoleń jest podniesienie kwalifikacji zawodowych zwiększających szansę na podjęcie pracy. Jest to istotny element w pomocy osobie bezrobotnej. Ponadto, zgodnie z obowiązującym od 2022 roku w urzędzie „Regulaminem organizacji szkoleń dla osób bezrobotnych i innych uprawnionych osób zarejestrowanych w PUP w Radomiu” doradca zawodowy po zbadaniu sytuacji zawodowej może uznać za celowe wydanie wniosku na szkolenie pod uzasadnienie własne osobie długotrwale bezrobotnej.

Dzięki tej formie doradcy mogą kierować na szkolenie osoby, które potrzebują dodatkowego bodźca do zmiany swojej sytuacji zawodowej. W konsekwencji podnoszą kwalifikacje, wzrasta ich poczucie wartości i z nową energią mogą szukać pracy. Może to być przełomowy krok dzięki któremu przeciwdziałamy frustracji i stagnacji, co w konsekwencji mogłoby mieć wpływ na złą kondycję psychiczną klienta.

Ad. 4. Kolejną pomocą w przypadku braku propozycji odpowiedniego zatrudnienia dla bezrobotnych może być sfinansowanie zatrudnienia subsydiowanego m.in. zatrudnienie w ramach robót publicznych, prac interwencyjnych czy dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia. Urząd może także skierować osoby do wykonywania prac społecznie użytecznych lub odbycia stażu, jako formy nauki zawodu przez praktyczne wykonywanie pracy. Powyższa pomoc będzie realizowana w ramach przyznanych limitów środków finansowych.

Podsumowanie

W społeczeństwie nadal panuje przekonanie, że choroba psychiczna jest czymś wstydlivym i wymaga ukrywania jej przed innymi ludźmi. Dlatego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które są szczególnie zagrożone ubóstwem oraz wykluczeniem społecznym, Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu odgrywa ważną rolę, wdrażając w życie szeroko rozumiane działania prewencyjne wyszczególnione powyżej.

Wszystkie formy wsparcia oferowane przez urząd rozpoczynając od pasywnej formy jaką jest zasiłek dla bezrobotnych po wachlarz aktywnych form – szkolenia, staże, subsydiowane zatrudnianie, dostępne oferty pracy, mają na celu poprawę sytuacji materialnej, a przez to psychofizycznej naszych klientów.

Działania prewencyjne mają pozytywny wpływ na poprawę funkcjonowania osób bezrobotnych zarówno zdrowych, jak i z zaburzeniami psychicznymi.

Reasumując kluczową i ważną rolę Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu jest zapobieganie długotrwałemu bezrobociu, które jest czynnikiem wysoce depresyjnym, przede wszystkim ze względu na brak środków finansowych niezbędnych do zabezpieczenia potrzeb życiowych dla siebie i rodziny. Ponieważ poszukiwanie odpowiedniego miejsca na rynku pracy przez osoby bezrobotne z niepełnosprawnością psychiczną wiąże się z przewyciężeniem wielu lęków i przeciwności, związanych z pokonaniem barier psychicznych i społecznych, osoby takie będą objęte kompleksowym i zindywidualizowanym wsparciem w zależności od stopnia zaawansowania choroby i gotowości do podjęcia wysiłku zmiany swojej sytuacji zawodowej.

2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu

Zadania realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu stanowią ważny system wsparcia osób i grup społecznych znajdujących się w różnych trudnych sytuacjach życiowych. Wsparcie społeczne jest szczególnym rodzajem pomocy społecznej, która ma służyć rozwiązywaniu problemów jednostek i grup marginalizowanych we współczesnym świecie.

Powiatowe Centrum oferuje różne formy wsparcia w odniesieniu do osób, którym bez pomocy z zewnątrz byłoby bardzo trudno funkcjonować w środowisku i realizować role społeczne. W tej grupie mieszczą się osoby z niepełnosprawnością, odczuwające w codziennym funkcjonowaniu wiele ograniczeń wynikających z dysfunkcji fizycznych i psychicznych.

W sytuacji, gdy osoby te nie mają możliwości funkcjonowania w naturalnym środowisku i wymagają całodobowej opieki ze strony osób innych, mają możliwość skorzystania z bogatej infrastruktury instytucji pomocowych m.in. domów pomocy społecznej oraz Powiatowego Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego.

W powiecie radomskim oferta w tym zakresie jest dostosowana do osób z różnym rodzajem niepełnosprawności: przewlekłe psychicznie chorych (DPS Jedlanka), dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (DPS Krzyżanowice), dorosłych i dzieci niepełnosprawnych intelektualnie oraz osób przewlekłe somatycznie chorych (DPS Wierzbica).

Osobom niepełnosprawnym potrzebującym dziennego wsparcia, głównie przewlekłe psychicznie chorym oraz z niepełnosprawnością intelektualną zapewniają pomoc w formie terapii zajęciowej, treningów oraz innych usług towarzyszących działające na terenie powiatu placówki: Środowiskowy Dom Samopomocy w Jedlance i cztery warsztaty terapii zajęciowej: w Pionkach, Jedlance Starej - gmina Iłża, Młodocinie Większym - gmina Wolanów i Dąbrowce Nagórnej - gmina Zakrzew.

Ponadto, od stycznia 2023 r., funkcjonuje w Krzyżanowicach nowoutworzona placówka Powiatowego Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne. Jest to ośrodek wsparcia dziennego z miejscami całodobowego pobytu. Część uczestników korzysta ze wsparcia w formie pobytu dziennego, a część w formie pobytu całodobowego. Osoby w zależności od indywidualnych potrzeb i możliwości korzystają z pobytu wraz z wyżywieniem, usług opiekuńczych, rehabilitacji, terapii zajęciowej, pomocy psychologa i fizjoterapeuty.

Powiatowe Centrum poza wykonywaniem zadań z zakresu pomocy społecznej, pełni również funkcję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Pieczą zastępczą - to nadzieja dla dzieci, które nie mają szans prawidłowo się rozwijać w rodzinie biologicznej. W powiecie radomskim zastępcze stabilne środowisko zapewniają spokrewnione, niezawodowe i zawodowe rodziny zastępcze, rodzinny dom dziecka oraz placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego tj. Zespół Niepublicznych Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Domy dla Dzieci im. Jana Pawła II w Jasieńcu Iłżeckim Dolnym. Są to zasoby, które w oparciu o profesjonalne i zróżnicowane formy wsparcia stworzyły i utrzymują zintegrowany system pieczy zastępczej, odpowiadający zgłaszanym i dostrzeganym potrzebom.

Powiatowe Centrum zapewnia również wszystkim mieszkańcom powiatu radomskiego możliwość korzystania ze specjalistycznego wsparcia, w szczególności w formie poradnictwa psychologicznego i prawnego.

Osobom z niepełnosprawnością potrzebującym zaopatrzenia w niezbędne przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, likwidacji barier funkcjonalnych, rehabilitacji społecznej i zawodowej Powiatowe Centrum zapewnia pomoc finansową z wykorzystaniem środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu przyjmuje i rozpatruje wnioski o dofinansowania ze środków PFRON, z zakresu rehabilitacji społecznej, dotyczące:

- 1) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- 2) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom z niepełnosprawnością na podstawie odrębnych przepisów,
- 3) kosztów likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i kosztów technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób z niepełnosprawnością,
- 4) sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób z niepełnosprawnością.

Warsztaty Terapii Zajęciowej dla osób z niepełnosprawnością działające na terenie powiatu radomskiego:

- 1) Warsztat Terapii Zajęciowej w Pionkach ul. Leśna 3, 26-670 Pionki,
- 2) Warsztat Terapii Zajęciowej w Jedlance Starej, Jedlanka Stara 92, 27-100 Iłża,
- 3) Warsztat Terapii Zajęciowej w Młodocinie Większym, Młodocin Większy 25, 26-652 Wolanów,
- 4) Warsztat Terapii Zajęciowej w Dąbrowce Nagórnej, Dąbrowka Nagórna, ul. Radomska 54, 26-652 Zakrzew.

Uzupełnieniem tych działań oraz działań wnikających ze Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych i Powiatowego Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych są realizowane programy pn. „Aktywny Samorząd”, „Program Wyrównywania Różnic Między Regionami III”, „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024, „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024, Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” (w tym: Mieszkanie dla absolwenta i Dostępne mieszkanie), „Zajęcia Klubowe w WTZ” w Młodoście Większym oraz działalność organizacji pozarządowych realizujących zadania zlecone przez Powiat: Świetlica Środowiskowa „Betania” w Wierzbicy.

Ponadto, realizowany był w partnerstwie z Domem Pomocy Społecznej w Jedlance, Domem Pomocy Społecznej w Krzyżanowicach oraz Domem Pomocy Społecznej w Wierzbicy projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach którego obejmowaliśmy wsparciem m. im. osoby niepełnosprawne z chorobami psychicznymi zamieszkałe na terenie Powiatu Radomskiego, w tym będące mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej w Jedlance, Krzyżanowicach i Wierzbicy.

Realizację projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, w ramach których wsparcie będzie kierowane m.in. bezpośrednio do osób z chorobami psychicznymi zaplanowane jest również w latach kolejnych, w ramach konkursów ogłaszanych w bieżącym okresie programowania, który będzie trwał do 2027 roku.

Mając na uwadze zapewnienie jak najlepszych warunków mieszkańcom placówek całodobowych oraz uczestnikom ośrodków wsparcia dziennego, zaplanowane będą działania w celu pozyskania środków finansowych na modernizację obecnie działających placówek pomocy społecznej, z których korzystają m.in. osoby z chorobami psychicznymi. Planowane jest również poszerzanie oferty usług świadczonych przez Powiat przez utworzenie nowych placówek, dla osób potrzebujących wsparcia dziennego i całodobowego.

3. Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztat Terapii Zajęciowej w Pionkach

Warsztat Terapii Zajęciowej realizuje zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej oraz społecznej zmierzające do rozwoju oraz poprawy sprawności niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia. Wśród podopiecznych placówki są osoby z zaburzeniami psychicznymi, chore psychicznie, upośledzone umysłowo, wskazujące inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych. Terapia realizowana w Warsztatach dostosowana jest do szczególnych potrzeb uczestnika, dotyczy działań służących budowaniu określonych umiejętności oraz kompetencji nie tylko w odniesieniu do sfery zawodowej, ale także społecznej.

Szczególne troska o osoby z zaburzeniami psychicznymi wpływa na wnikliwy dobór metod terapeutycznych oraz terapii specjalistycznych realizowanych w naszej placówce. Poprzez rehabilitację społeczną podopieczni z zaburzeniami psychicznymi mają szansę aktywnie i pełnoprawnie uczestniczyć we wszelkich aktywnościach realizowanych na terenie placówki tj. spotkaniach grupowych, spotkaniach z okazji świąt, zabawach karnawałowych, imprezach okolicznościowych z okazji Dnia Rodziny, kiermaszach, jarmarkach, występach wokalnych itp. Warsztaty organizują również przedsięwzięcia, na które zapraszani są podopieczni placówek działających na terenie Powiatu Radomskiego. Stwarza to możliwość nawiązywania kontaktów rówieśniczych, koleżeńskich, wymianę doświadczeń oraz zapewnia pełnoprawny udział w życiu społecznym. Spotkania w szerszym gronie sprzyjają rozwijaniu wrażliwości na potrzeby innych, likwidują bariery i pomagają przezwyciężyć nieśmiałość.

Poprzez integrację społeczną osoby dotknięte schorzeniami psychicznymi nie czują się wykluczone, pokonują własne słabości, uczą się współdziałania w grupie oraz wyrozumiałości. Nasza placówka cyklicznie organizuje imprezy otwarte. Jedną z nich są „Tradycje Wielkanocne”, podczas której podopieczni uczą się znajomości tradycji i obrzędów ludowych, prezentują swoje wyroby rękodzielnicze, które biorą udział w konkursie. Mają zatem szansę rozwijać swoje talenty oraz prezentować je szerokiemu gronu odbiorców.

Kolejnym wydarzeniem są imprezy sportowe pod hasłem „Każdy jest zwycięzcą swoich słabości” dające możliwość nabycia umiejętności stosownego zachowania, akceptacji, rywalizacji, zasad uczciwości oraz gry fair play. Podopieczni naszej placówki uczestniczą także w imprezach oraz konkursach wyjazdowych, seansach w kinie, spektaklach teatralnych, a także w wycieczkach tematycznych. Poprzez udział w wielu przedsięwzięciach oraz aktywnościach zewnętrznych osoby z zaburzeniami psychicznymi nie czują się wykluczone, mają szansę uczestniczyć w szeroko pojętym życiu społecznym, odbierają mnogość bodźców sensorycznych, nie czują się gorsze ani wykluczone, łatwiej nawiązują relacje międzyludzkie, częściej werbalizują swoje uczucia oraz nazywają je, przełamują swoją nieśmiałość, czują się spełnione i docenione.

W Warsztatach podopieczni uczestniczą w prelekcjach oraz pogadankach dotyczących zdrowia fizycznego oraz psychicznego. Uczą się dobrych nawyków, stosowania profilaktyki prozdrowotnej oraz zwracania uwagi na sygnały alarmujące wysyłane przez własny organizm. Wiedza o zdrowiu obejmuje znajomość czynników chroniących zdrowie, jak i czynników szkodliwych, w tym czynników ryzyka chorób. Podopieczni uczą się stosowania zasad sprzyjających zdrowiu, obejmujących przestrzeganie zasad higieny, prawidłowej diety, wypoczynku i relaksu, stosowaniu ćwiczeń fizycznych i ruchu na świeżym powietrzu, a w zakresie zdrowia psychicznego umiejętności rozpoznawania i wyrażania emocji, rozwiązywania konfliktów, rozładowywania napięcia i agresji, budowania pozytywnych relacji z innymi ludźmi, umacniania więzi rodzinnych i społeczno-kulturowych. Terapeuci uczulają uczestników, jak ważne w utrzymaniu zdrowia fizycznego oraz psychicznego są badania profilaktyczne oraz jakie ryzyko dla zdrowia stanowią infekcje, urazy, zatrucia, nieprawidłowe odżywianie, konflikty i napięcia społeczne.

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Pionkach ściśle współpracują z rodzicami oraz opiekunami podopiecznych w zakresie wymiany informacji dotyczących stanu zdrowia, prowadzonego leczenia farmakologicznego oraz potrzebnego wsparcia specjalistów. Wielokrotnie w obliczu trudności pracownicy Warsztatów służyli rodzinie pomocą w zorganizowaniu wizyty lekarskiej, zebraniu informacji oraz udzielali wskazówek odnośnie zaobserwowanych podczas terapii z podopiecznym problemów. W placówce uczestnicy mają możliwość korzystania z pomocy psychologa, rehabilitanta oraz logopedy.

Wszelkie działania naszych specjalistów nakierowane są na uzyskanie poprawy indywidualnych kompetencji podopiecznych, aby pomimo choroby mogli w jak największym zakresie prowadzić samodzielne życie oraz uczestniczyć w życiu społecznym.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Jedlance Starej

Warsztaty mieszczą się w Jedlance Starej koło Iłży. Z uczestnikami warsztatów pracują m.in. terapeuci, psycholog, logopeda i rehabilitant. Takie warsztaty są często jedynym miejscem, gdzie niepełnosprawni mogą rozwijać swoje zainteresowania i spotykać się z innymi ludźmi. Adresatami warsztatów są osoby z niepełnosprawnościami w stopniu umiarkowanymi i znacznym z przyczynami niepełnosprawności: umysłowej, ruchowej, choroby psychicznej, choroby neurologicznej, choroby układu oddechowego i krążenia, epilepsji, zespół Downa. Dla ok. 35 dorosłych osób przygotowano zajęcia w siedmiu pracowniach: hafciarskiej, wikliniarsko-bukieciarskiej, informatycznej, plastyczno-tkackiej, rehabilitacyjnej, gospodarczo-kulinarnej oraz muzyczno-rytmicznej.

Uczestnicy WTZ przebywając w poszczególnych pracowniach terapeutycznych, uczą się wykonywania czynności samoobsługowych, nabywając wiadomości i umiejętności, związane z podjęciem zatrudnienia. Uczą się odpowiedzialności za wykonywanie obowiązków, nabywają poczucia satysfakcji i zadowolenia oraz wzmacniają wspólne relacje, przebywając w grupie.

Zaplanowane jest wdrożenie zajęć z psychologiem dla wszystkich uczestników w formie indywidualnej i grupowej. Będą to zajęcia, których uczestnicy bardzo potrzebują w odnalezieniu poczucia równowagi w swoim życiu i zminimalizowaniu ryzyka negatywnych doświadczeń. Ponadto, zajęcia wpłyną na zrozumienie siebie i swoich bliskich oraz radzenie sobie z problemami i własnymi emocjami, które napotykają w życiu.

W Warsztatach organizuje się liczne uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w: występach artystycznych, przedstawieniach, przeglądach, konkursach, festiwalach, spartakiadach i zawodach sportowych, itp., które kształtują postawę otwartości i aktywności, a także rozwijają społecznie, ukazując własne i wyuczone umiejętności oraz uczą zdrowej rywalizacji. Udział w tego rodzaju zajęciach, stanowi możliwość uzyskania uznania i sukcesu, co dodatkowo wpływa na kształtowanie własnej osobowości. Uczestnicy, biorą udział w kiermaszach prac rękodzielniczych, które uczą relacji międzyludzkich, kultury i obycia, a także stanowią możliwość ukazania własnej pracy i umiejętności.

Uczestnicy warsztatów zdobywają nowe doświadczenia i wzbogacają wiedzę geograficzną, kulturową i historyczną poprzez organizowanie wyjazdów i wycieczek krajoznawczych. Podczas wyjazdów, uczestnicy mają możliwość kształtowania pozytywnych zachowań i zmiany stylu życia z korzyścią dla ich zdrowia psychicznego.

Kontakt z „drugim człowiekiem”, uczestnictwo w społeczności, a nie przebywanie samemu w domu, wśród czterech ścian, uczenie się współżycia w grupie i niwelowanie negatywnych zachowań, nawiązanie więzi emocjonalnych, a przede wszystkim odbarczenie psychiczne, niewątpliwie może przyczynić się do poprawy samopoczucia oraz oderwania się od myślenia o chorobie.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Młodocinie Większym

Warsztat oznacza wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom niepełnosprawnym, w tym osobom z zaburzeniami psychicznymi niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji: społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywrócenia umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Realizacja celu odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierzających do rozwijania:

- umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej,
- psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

Terapię realizuje się na podstawie indywidualnego programu rehabilitacji.

Warsztat swoim wsparciem obejmuje ok. 25 uczestników i 10 klubowiczów.

Oprócz prowadzenia placówki, WTZ realizuje szereg dodatkowych działań wspierających osoby z niepełnosprawnościami m.in:

- projekt Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością dla Organizacji Pozarządowych”,
- projekt Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej ogłoszony przez Gminę Wolanów „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu terytorialnego”,
- projekt ogłoszony przez Gminę Kowala w ramach zadań z zakresu pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej ze szczególnym uwzględnieniem inicjatyw na rzecz rewalidacji osób niepełnosprawnych „Przyjemne z Pożytecznym – wyjazd integracyjny” (pokrycia części kosztów kilkudniowego wyjazdu nad morze),
- projekt pn. „Zajęcia klubowe w WTZ”,
- projekt pn. „Modernizacja budynku Warsztatu Terapii Zajęciowej w Młodocinie Większym – etap 2” w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” – obszar F,
- projekt pn. „W zgodzie z naturą Ogród z pasją” ogłoszony przez Fundację BGK pn. Moja Mała Ojczyzna – Edycja VII (budowa ogrodu sensorycznego na placu przed budynkiem WTZ, a także szereg zadań integracyjnych). Działania te m.in. zapewnią nam dodatkowe instrumenty do przełamywania izolacji i wykluczenia osób niepełnosprawnych. Zaproponowane w projekcie rozwiązania mają również na celu aktywizację uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz integrację osób z niepełnosprawnością z pełnosprawnym lokalnym środowiskiem,

- projekt Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej – Program „Odporność oraz Rozwój Ekonomii Społecznej i Przedsiębiorczości Społecznej” na lata 2022-2025 "Owacje dla Innowacji". To projekt wdrażający działania, które pomogą w budowaniu odporności na zmiany zachodzące na rynku, zapewnią dodatkowe instrumenty wsparcia pozwalające na rozwój działalności WTZ, jak również poprawią funkcjonowanie mechanizmu aktywizacji zawodowej uczestników warsztatów.

Kadra WTZ dokłada wszelkich starań, aby działania wychodziły naprzeciw aktualnym problemom z jakimi borykają się osoby z niepełnosprawnością i były one zgodne ze Strategią na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami, której głównym celem jest włączenie osób z różnego rodzaju dysfunkcjami w życie społeczne i zawodowe, a tym samym zagwarantowanie im praw określonych w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych. Działania wskazane w ramach poszczególnych projektów przyczyniają się do bardziej niezależnego życia osoby z niepełnosprawnością oraz jej pełniejszy udział we wszystkich jego sferach na zasadzie równości z innymi osobami.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Dąbrowce Nagórnej

Warsztat Terapii Zajęciowej w Dąbrowce Nagórnej jest placówką, która daje osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia zatrudnienia możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej. W placówce pobytu dziennego wsparcie otrzymuje ok. 30 osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną oraz wskazaniem do terapii zajęciowej, z czego kilka osób zdiagnozowane ma zaburzenia psychiczne.

Warsztat realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia. W pracy terapeutycznej szczególny nacisk kładziony jest na przystosowanie społeczno-zawodowe uczestników i osiągnięcie poprzez pracę jak najwyższego poziomu ich dojrzałości społecznej i samodzielności.

Warsztat Terapii Zajęciowej jest placówką pobytu dziennego dla osób niepełnosprawnych posiadających w orzeczeniu o niepełnosprawności wskazania do uczestnictwa w terapii. Zajęcia terapeutyczne prowadzone w warsztacie w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej mają na celu rozwijanie umiejętności:

- wykonywania czynności życia codziennego,
- zaradności osobistej,
- psychofizycznych sprawności,
- zawodowych umiejętności umożliwiających udział w szkoleniach zawodowych albo podjęcia zatrudnienia.

Uczestnicy WTZ mają również dostęp do działań zakładających wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi, tj.:

- mieszkanie treningowe,
- opieka wytchnieniowa,
- Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnościami,
- praktyki i staże zawodowe,
- trening umiejętności społecznych,
- wycieczki krajoznawcze i turystyczne,
- spotkania z kulturą,
- kolonie i obozy sportowe,
- zajęcia sportowe: boccia, koszykówka,
- udział w imprezach sportowych i kulturalnych.

4. Dom Pomocy Społecznej w Jedlance

Dom Pomocy Społecznej zlokalizowany jest w miejscowości Jedlanka, na terenie gminy Jedlińsk, przeznaczony jest dla 140 osób, mężczyzn i kobiet, przewlekłe psychicznie chorych, jak również osób z różnym stopniem niepełnosprawności intelektualnej.

Personel DPS gwarantuje podopiecznym całodobową opiekę w zakresie pielęgnacji, pomoc medyczną, rehabilitację ruchową w specjalnie przygotowanych, nowocześnie wyposażonych do tego celu

pomieszczeniach m.in. sala hydroterapii, fizykoterapii, kinezyterapii i masażu przy użyciu sprzętu i urządzeń specjalistycznych, a także terapię, która ma na celu aktywizację społeczną oraz rozwijanie zainteresowań m.in. zajęcia w pracowni kulinarnej, dziewiarskiej, plastycznej, muzycznej, komputerowej oraz w kącie bibliotecznym. Wszystkie pomieszczenia w budynku DPS przystosowane są dla osób niepełnosprawnych.

Dom świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające, na poziomie obowiązujących standardów dla osób przewlekle psychicznie chorych, w tym dla osób ze schizofrenią, zaburzeniami afektywnymi, depresyjnymi, zespołami zależności alkoholowej i od środków psychoaktywnych, zaburzeniami osobowości, zachowania i emocji (agresja).

W trakcie pobytu mieszkańcy DPS mają zapewnioną:

- całodobową opiekę pielęgniarską i pielęgnacyjno–opiekuńczą,
- regularne wizyty lekarza psychiatry,
- stałą pomoc i wsparcie psychologa,
- dostęp do lekarza rodzinnego,
- opiekę fizjoterapeuty,
- urozmaiconą terapię zajęciową od poniedziałku do piątku,
- udział w życiu religijnym (wizyty duszpasterskie),
- pełen, określony przepisami zakres usług w tym m.in. treningi funkcjonowania w codziennym życiu, umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów oraz umiejętności spędzania wolnego czasu,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych oraz pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych.

W celu zachowania wysokiej jakości zaspokajania potrzeb mieszkańców, istotne jest zapewnienie im aktywizacji do przezwyciężania apatii, bierności, poczucia mniejszej wartości oraz nieużyteczności. Udzielając wsparcia mieszkańcom organizowane są m.in. codzienna terapia zajęciowa, święta, uroczystości, imprezy kulturalne i rekreacyjne, wycieczki. Mieszkańcy mają możliwość korzystania z biblioteki, czasopism, mediów. Pracownicy Domu na co dzień stymulują kontakty z rodziną i środowiskiem lokalnym.

Mieszkańcy DPS biorą czynny udział w życiu społeczności lokalnej poprzez uczestniczenie we wszystkich imprezach organizowanych przez Urząd Gminy w Jedlińsku tj. Kusaki „Ścięcie Śmierci”, Dożynki, Święto Ziemniaka, Wigilia itp. oraz w uroczystościach ościennych szkół tj. Dzień Babci i Dziadka, Dzień Kobiet, Dzień Mamy, Dzień Nauczyciela. Taka forma integracji przynosi obopólne zadowolenie i sprzyja pomocniczości i samodzielności mieszkańca.

DPS organizuje różnorodne formy spędzania czasu wolnego (np. liczne wyjścia „na miasto”), co jest warunkiem prawidłowego rozwoju i dobrego samopoczucia mieszkańca. Dla mieszkańców oraz zaproszonych gości z zaprzyjaźnionych placówek tj. DPS, ŚDP, PCOM, WTZ, organizowane są konkursy (taneczny i wokalny). Systematycznie, co roku organizowany jest również „Dzień Rodziny”, Bal Karnawałowy, Andrzejki, Sylwester oraz imprezy na świeżym powietrzu (grill i ogniska).

Mieszkańcy Domu korzystają z zaproszeń na uroczystości organizowane przez inne placówki (tj. Spotkania z poezją, turniej sportowy, Kiermasz Wielkanocny, Jarmark Bożonarodzeniowy, jubileusze powstania placówek, Dni Godności), jak również korzystają z wycieczek i wyjazdów integracyjnych m.in. do Warszawy, Iłży, w Góry Świętokrzyskie, Muzeum Gombrowicza, Muzeum Ziemi Mińskiej, Muzeum Rzeźby Współczesnej, ZOO oraz w upalne dni nad zalew w Siczkach i Iłży. W celu wykreowania indywidualnych talentów mieszkańcy uczestniczą także w wielu konkursach twórczości artystycznej i zawodach sportowych.

5. Dom Pomocy Społecznej w Krzyżanowicach

Dom Pomocy Społecznej w Krzyżanowicach jest placówką przeznaczoną dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w różnym stopniu niepełnosprawności (głębokim, znacznym, umiarkowanym i lekkim).

Budynek DPS spełnia wymogi ogólnej dostępności dla osób niepełnosprawnych. Na terenie DPS znajduje się kaplica, dobrze wyposażone zaplecze rehabilitacyjne, sale terapii zajęciowej. W sąsiedztwie usytuowany jest park podworski gwarantujący mieszkańcom możliwość przyjemnego spędzenia czasu wolnego, biblioteka, kościół i sklep. Zatrudniona w domu wykwalifikowana kadra gwarantuje wysoką jakość świadczonych usług, zespołowo dba o inkluzję społeczną mieszkańców i ich integrację z lokalną społecznością.

Mieszkańcy mają zapewnioną szeroką ofertę zajęć w czasie wolnym, dostosowaną do indywidualnych zainteresowań, uzdolnień i możliwości psychoruchowych mieszkańców, organizowane są wycieczki, imprezy, spotkania okolicznościowe i zabawy taneczne z udziałem uczestników z zaprzyjaźnionych placówek.

Mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej w Krzyżanowicach objęci są opieką lekarza psychiatry, lekarza rodzinnego oraz innych specjalistów w zależności od potrzeb. Mieszkańcy mają zapewnioną w razie potrzeby możliwość indywidualnych rozmów z psychologiem oraz konsultacji z lekarzem psychiatrą.

DPS współpracuje z rodzinami mieszkańców umożliwiając im kontakt telefoniczny oraz osobisty.

Mieszkańcy mają możliwość wyjazdów na urlopy, odwiedzin w miejscu zamieszkania, uczestnictwa w uroczystościach organizowanych przez inne placówki, w piknikach, wycieczkach, uczestnictwa w różnego typu uroczystościach organizowanych na terenie powiatu, wyjściach do Kościoła, sklepu, kina itp.

6. Dom Pomocy Społecznej w Wierzbicy

Dom Pomocy Społecznej w Wierzbicy jest placówką stałego pobytu usytuowaną w dwóch odrębnych budynkach:

- oddział przy ul. Sienkiewicza 37 przeznaczony jest dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie z liczbą miejsc 88 osób,
 - oddział przy ul. Partyzantów 3 przeznaczony jest dla osób przewlekle somatycznie chorych z liczbą miejsc 38 osób,
- łącznie 126 miejsc.

Celem Domu jest zapewnienie mieszkańcom warunków do godnego życia, bezpieczeństwa, wolności, intymności, rozwoju, niezależności i samodzielności życiowej poprzez całodobową opiekę, zaspokajanie potrzeb bytowych, opiekuńczych, rehabilitacyjnych, edukacyjnych z uwzględnieniem kondycji intelektualnej i psychicznej mieszkańców oraz usług wspomagających na poziomie obowiązujących standardów, a także umożliwienie korzystania z przysługujących im na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych. Dom umożliwia rozwijanie swojej osobowości i zainteresowań poprzez uczestnictwo w różnych formach terapii zajęciowej o wielokierunkowych działaniach dostosowanych do ich możliwości.

W ramach swojej działalności DPS udziela pomocy mieszkańcom w stałym dostępie do świadczeń zdrowotnych oraz zapewnia dowóz mieszkańców na konsultacje specjalistyczne i do szpitali. Natomiast zajęcia rehabilitacyjne prowadzone są przez wykwalifikowanych i doświadczonych fizjoterapeutów, w formie indywidualnej i grupowej. Mieszkańcy uczestniczą w grupowej gimnastyce porannej, ćwiczeniach czynnych przy muzyce, zajęciach sportowych, zaś w ramach zajęć indywidualnych korzystają z pracowni kinezyterapii wyposażonej w UGUL, rowery stacjonarne, bieżnię i różnego rodzaju przybory gimnastyczne oraz pracowni fizykoterapii zaopatrzonej w fotel masujący, fotel do ćwiczeń stawu kolanowego i niezbędny sprzęt do zabiegów fizykalnych. Wybór metody rehabilitacyjnej jest uzależniony od fizycznego i psychicznego stanu mieszkańca.

Dom Pomocy Społecznej świadczy usługi wspomagające, polegające na umożliwieniu udziału w terapii zajęciowej (zajęcia indywidualne i grupowe), której celem jest zwiększenie aktywności mieszkańców poprzez wykonywanie określonych czynności mających zarówno charakter usprawniania fizycznego, jak i psychicznego.

Kierując się sprawnością psychofizyczną mieszkańców i ich zainteresowaniami realizowane są różne formy i metody zajęć terapeutycznych (audytoryjne, czyli takie w których mieszkańcy są uczestnikami, widzami, biernymi odbiorcami oraz aktywizujące, czyli takie w których mieszkańcy aktywnie uczestniczą w zajęciach terapeutycznych).

W pracy terapii zajęciowej wykorzystywane są następujące formy terapii:

Arteterapia – to inaczej terapia przez sztukę (rysunek, malarstwo, rzeźba, papiero–plastyka, sztuki użytkowe – collage, ikebana, dekoratorstwo). Większość zajęć tej terapii odbywa się w pracowni plastyczno-technicznej oraz pracowni tkackiej.

Muzykoterapia - prowadzona indywidualnie i grupowo (w formie biernej - słuchanie muzyki i formie aktywnej - śpiewanie, tańczenie, wykonywanie ćwiczeń rytmicznych). W placówce działa zespół muzyczny „DOMINO”, który reprezentuje Dom na festiwalach piosenki, konkursach, przeglądach twórczości oraz imprezach okolicznościowych.

Terapia kulinarna i usamodzielniająca - forma terapii, podczas której mieszkańcy nabywają umiejętności i nawyki niezbędne w życiu codziennym, tj. umiejętność przygotowywania posiłków, dobór odpowiednich artykułów spożywczych, racjonalne gospodarowanie pieniędzmi, sprzątanie po sobie i zmywanie naczyń, zasady higieny, obsługa podstawowego sprzętu kuchennego, zasady zdrowego żywienia i wpływu diety na samopoczucie i zdrowie.

Ergoterapia (terapia pracą) - polegająca na pracach pielęgnacyjnych i porządkowych wewnątrz i wokół obiektu np. prace ogrodnicze, sprzątanie pracowni, dyżury mieszkańców na stołówce, pomoc przy składaniu upranych ubrań, dbanie o rośliny doniczkowe w pokojach itp. Terapia pracą, jak i inne formy terapii stwarza pole do indywidualnego wykazania się mieszkańców w określonej pracy, a także stwarza możliwość wzajemnego wspierania.

Terapia psychologiczna - mająca na celu stworzenie poczucia bezpieczeństwa, zmniejszenia napięcia emocjonalnego, zadbanie o dobrostan psychiczny, pomoc w rozwiązywaniu trudności i obniżaniu niepokoju, stworzenie przyjaznej atmosfery w codziennym pobycie. Spotkania psychologa z mieszkańcami odbywają w formie zajęć terapeutycznych z rehabilitacji społecznej prowadzonej dwa razy w tygodniu w podziale na dwie grupy.

Prowadzone są również zajęcia z komunikacji alternatywnej, która ma formę zabaw w połączeniu z muzyką oraz ćwiczeniami mobilizującymi do aktywności poznawczej. Na zajęciach omawiane są też różne aktualne tematy np. świąteczne, dotyczące życia mieszkańców, ich problemów czy wybrane tematy np. dotyczące relacji międzyludzkich czy zachowania. Na niektórych zajęciach pojawia się również psychoedukacja – wybrane tematy, które mogą sprawiać problem mieszkańcom np. asertywność czy radzenie sobie z emocjami.

Poza zajęciami prowadzone są treningi poznawcze angażujące pamięć i uwagę w celu usprawnienia funkcjonowania psychicznego. Prowadzone są one grupowo lub indywidualnie zależnie od stopnia funkcjonowania osoby i jej potrzeb.

Umożliwienie zaspokojenia potrzeb religijnych i kulturalnych - DPS w Wierzbicy respektuje i gwarantuje prawo mieszkańców do realizacji praktyk religijnych. W obydwu budynkach jest kaplica, w której mogą się modlić i uczestniczyć w cotygodniowej mszy świętej, gdzie posługę kapłańską pełni ksiądz z Parafii św. Stanisława BM w Wierzbicy.

Działalność kulturalno-oświatowa – polega na uczestniczeniu mieszkańców w licznych imprezach organizowanych poza DPS, na zdobywaniu przez nich nagród indywidualnych, wyróżnień oraz zajmowaniu czołowych miejsc w konkursach.

Udział w wydarzeniach integracyjnych jest dla mieszkańców okazją do rozwijania umiejętności komunikacyjnych, nawiązywania relacji i budowania przyjaźni z osobami o różnych doświadczeniach życiowych. Takie działania pomagają też w budowaniu większej świadomości społecznej na temat różnych rodzajów niepełnosprawności oraz wyzwań, z jakimi się one wiążą. To z kolei prowadzi do większego zrozumienia i empatii wobec osób niepełnosprawnych w społeczeństwie.

Udział w różnego rodzaju konkursach i imprezach integracyjnych przyczynia się do zwiększenia poczucia własnej wartości u mieszkańców, ponieważ daje im możliwość uczestnictwa w społeczności. Ponadto stają się bardziej aktywni i chętni do uczestnictwa w różnych formach rekreacji oraz kultury.

Zapewnienie warunków do rozwoju samorządności mieszkańców – poprzez wybierany przez mieszkańców samorząd, który współpracuje z kierownictwem i personelem Domu, reprezentując ich interesy, zgodne z przyjętym regulaminem.

Celem nadrzędnym działania Rady Mieszkańców jest właściwa organizacja życia mieszkańców w zakresie zaspokajania ich codziennych potrzeb bytowych i zdrowotnych oraz rozwój ich osobowości w aspekcie psychicznym, społecznym i duchowym.

7. Środowiskowy Dom Samopomocy w Jedlance

Środowiskowy Dom Samopomocy w Jedlance ma zasięg lokalny i obejmuje mieszkańców z powiatu radomskiego z terenu gmin: Jedlińsk, Jastrzębia, Przytyk oraz Zakrzew.

Podstawowym celem działalności jest wzrost jakości życia oraz oparcie społeczne dla osób, które mają trudności z kształtowaniem swoich relacji ze środowiskiem.

Zadaniem Domu jest przede wszystkim podtrzymanie i rozwój umiejętności uczestników, które są niezbędne do ich funkcjonowania w środowisku.

Dom zapewnia osobom z zaburzeniami psychicznymi wsparcie społeczne, uczy samodzielności, wiary we własne możliwości, umożliwia integrację społeczną (w zależności od faktycznych potrzeb) przez 5 dni w tygodniu od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 16.00. Jest ośrodkiem wsparcia dziennego dla osób przewlekle psychicznie chorych i z niepełnosprawnością intelektualną - typu AB. Dysponuje 35 miejscami, w tym: 20 miejscami dla osób przewlekle psychicznie chorych (TYP A), 15 miejscami dla osób z niepełnosprawnością intelektualną (TYP B).

Dużym atutem ośrodka jest zapewnienie transportu z miejsca zamieszkania do ŚDS i z powrotem, autobusem służącym do przewozu osób niepełnosprawnych.

Dom umożliwia swoim uczestnikom spożywanie gorącego posiłku, który przygotowywany jest w ramach treningu kulinarnego, w którym uczestnicy samodzielnie, ale pod nadzorem instruktora terapii zajęciowej przygotowują ciepłe posiłki, przekąski, desery.

Realizacja zadań w ŚDS odbywa się poprzez organizowanie spotkań, wycieczek, różnego rodzaju imprez okolicznościowych, wyjść do muzeów, teatru, kina, na koncerty, a także poprzez udział w konkursach, festiwalach i spartakiadach dla osób niepełnosprawnych.

Poprzez współpracę prowadzoną z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami pozarządowymi na terenie powiatu i województwa, ŚDS wymienia dobre praktyki z jednostkami o podobnej strukturze spoza województwa, utrzymuje kontakty z instytucjami promującymi twórczość artystyczną osób niepełnosprawnych, odbudowuje właściwe relacje uczestnika z najbliższymi, pozytywnie wpływa na motywowanie uczestników do funkcjonowania w oparciu o własne możliwości oraz wspiera ich w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych. Działania te (grupowe i indywidualne) podejmowane są w ramach programów terapeutycznych, które przynoszą wymierne efekty w kategoriach wyposażenia w nowe umiejętności bądź podtrzymania już istniejących kompetencji i przeciwdziałania regresowi.

Wprowadzając nowe formy terapii, organizowano i umożliwiano systematyczny udział w szkoleniach dla pracowników ŚDS, doposażano pracownię w nowe urządzenia i sprzęt (m.in. ploter tnący, monitory na pracownię informatyczną) zakupiono pętlę indukcyjną, zamontowano oznaczenia pomieszczeń w alfabecie Braille'a, tablicę tyflograficzną ze schematem rozmieszczenia pomieszczeń, tabliczki z napisami powiększonymi dla osób słabowidzących, oznaczono miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych.

Zajęcia w Ośrodku dostosowane są do indywidualnych potrzeb i możliwości uczestników, ukierunkowane są na rozwój umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia. Każdy z uczestników bierze udział w zajęciach zgodnie z możliwościami psychofizycznymi oraz indywidualnym planem postępowania wspierająco-aktywizującego, który opracowany jest we współpracy z uczestnikiem i jego opiekunem. Działania wspierająco-aktywizujące wobec uczestników realizowane są w formie zajęć zorganizowanych: treningów i zajęć w pracowniach, grupowych i indywidualnych. Formy i metody pracy są w wysokim stopniu zindywidualizowane, specyficzne i z tego powodu nie mogą podlegać standaryzacji. Indywidualizacja działań dotyczy również oceny funkcjonowania uczestników, dokonywanej co 6 miesięcy przez zespół wspierająco-aktywizujący.

Realizacja przyjętych założeń programowych odbywa się poprzez prowadzenie różnorodnych form aktywizacji kondycji psychofizycznej, w których zajęcia są dostosowane do potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych i obejmują w szczególności:

1. Treningi funkcjonowania w życiu codziennym, w których skład wchodzi: trening umiejętności praktycznych, trening kulinarny, trening dbałości o wygląd zewnętrzny, w tym nauki higieny oraz trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi. Obejmują one poznanie i utrwalenie umiejętności niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w codziennym życiu.
2. Treningi umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, w których skład wchodzi: trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów oraz trening umiejętności społecznych. Celem treningów jest kształtowanie właściwych relacji z innymi osobami oraz relacji społecznych.
3. Treningi umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się. Uczestnicy treningu poznają zagadnienia związane z komunikacją, poprzez ćwiczenia wspomagające zdolności mówienia. Poznają i uczą się zastępczych sposobów dla zapewnienia substytutu braku mowy dźwiękowej poprzez użycie znaków, gestów oraz symboli (graficznych, manualnych, dotykowo-przestrzennych oraz dźwiękowych).
4. Treningi umiejętności spędzania wolnego czasu, w których skład wchodzi trening teatralno-muzyczny polegający głównie na umożliwieniu uczestnikom rozrywki i rekreacji, a także na poszukiwaniu i rozwijaniu ich zainteresowań, pasji, uzdolnień oraz hobby. Dzięki różnorodności proponowanych aktywności rozwijają potrzebę aktywności, satysfakcjonujących kontaktów oraz doświadczają sukcesów. W ramach tych zajęć działa zespół „Przyjaciele” złożony z uczestników ŚDS, który prezentuje swoje talenty podczas imprez i konkursów o zasięgu powiatowym, wojewódzkim i ogólnokrajowym.
5. Poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne. Głównym jego celem jest nabywanie umiejętności potrzebnych do rozumienia własnej choroby, radzenia sobie z jej objawami, emocjami i problemami, rozwijanie empatii, tworzenie atmosfery wzajemnej akceptacji, przepracowywanie konfliktów grupowych, wspieranie uczestników w trudnych sytuacjach życiowych, pomoc w rozwiązywaniu trudnych problemów.
6. Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych. Zajęcia mają charakter indywidualnego podejścia do każdego uczestnika, biorąc pod uwagę jego osobiste potrzeby i możliwości.
7. Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych odbywa się poprzez trening lekowy. Trening ma na celu nabywanie i pogłębianie zasad prawidłowego przyjmowania zleconych leków, ćwiczenia systematyczności oraz samodzielności w przyjmowaniu leków, jak również uzyskania świadomości konieczności i zasadności przestrzegania czasu oraz dawki leku. Pomoc realizowana jest poprzez ustalanie i pilnowanie wizyt lekarskich w różnorodnych poradniach służb zdrowia, pomoc w zakupie leków, edukacji zdrowotnej oraz informację o możliwości profilaktycznych badań lekarskich.
8. Opieka i pomoc uczestnikom w czynnościach dnia codziennego dla osób, których stan zdrowia tego wymaga, np. zapewnienie bezpieczeństwa podczas przebywania w salach pobytu dziennego, na terenie jadalni, łazienki, w czasie spacerów, pomoc przy realizowaniu programów pracy terapeutycznej z uczestnikami.
9. Terapia ruchowa. Zajęcia mają na celu usprawnianie motoryki, jak również uczenie prozdrowotnego trybu życia. Udział w terapii ruchowej pozwala uczestnikom dbać o swoją kondycję fizyczną, rozładować emocje, rozluźnić i odprężyć się od typowych zajęć tematycznych. Uczestnictwo w zajęciach pozwala na osiągnięcie poprawy jakości życia, prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie, rozwijanie indywidualnych zdolności. Dzięki uczestnictwu w zajęciach uczestnicy rozwijają i kształtują nowe umiejętności, a także zostają dostrzeżeni w środowisku lokalnym.

W Ośrodku działają cztery pracownie: rękodzieła artystycznego, kulinarna, plastyczna i informatyczna. Wszystkie pracownie wyposażone są w podstawowy sprzęt niezbędny do prowadzenia terapii. Uczestnicy podzieleni są na grupy, według kryterium posiadanych umiejętności społecznych i sprawności psychofizycznej oraz indywidualnym planem postępowania wspierająco-aktywizującego. Postępowanie wspierające jest zindywidualizowane i oparte na elastycznym, długotrwałym procesie terapeutycznym. Zadania realizowane przez ŚDS mają pozytywny wpływ na motywowanie uczestników do funkcjonowania w oparciu o własne możliwości oraz wspierają podopiecznych w przezwyciężaniu codziennych trudności.

8. Powiatowego Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Krzyżanowicach

Powiatowe Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Krzyżanowicach rozpoczęło swoją działalność od 1 stycznia 2023 r. wychodząc naprzeciw potrzebom osób niepełnosprawnych podejmując szereg działań mających za zadanie zapewnienie opieki oraz wsparcia przez specjalistów.

Centrum w szczególności umożliwia dostęp do:

- zajęć terapeutycznych, a co za tym idzie prowadzenia codziennych treningów;
Możliwość nabywania nowych umiejętności i kształtowania nawyków ułatwiających codzienne funkcjonowanie, jest niezwykle ważne również dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- poradnictwa psychologa oraz pracownika socjalnego.

Poprzez obecność specjalistów w PCOM, osoby z niepełnosprawnościami korzystające z pobytu otrzymują wsparcie w trudnych, a czasami kryzysowych sytuacjach.

Centrum mocno angażuje się także w zachęcanie uczestników do różnych form aktywności oraz brania udziału w uroczystościach związanych z funkcjonowaniem placówki. Takie działania wychodzą naprzeciw potrzebom tych osób oraz umożliwiają im prawidłowe tworzenie ról społecznych.

Ponadto placówka czynnie bierze udział w wielu zawodach sportowych oraz piknikach organizowanych przez inne instytucje, dzięki czemu uczestnicy mają okazję nawiązywać nowe relacje oraz mogą prezentować swoje pasje i zainteresowania.

Podsumowując, PCOM w swojej działalności kładzie duży nacisk na podnoszenie świadomości i edukację w kwestii zdrowia psychicznego oraz niepełnosprawności.

9. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Radomiu

Celem działania poradni jest udzielanie dzieciom od momentu urodzenia i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, udzielanie rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży, a także wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

PPP w Radomiu realizuje swoje zadania w następujących obszarach:

Obszar 1. Promocja zdrowia psychicznego i upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylu życia korzystnego dla zdrowia psychicznego.

1. Diagnozowanie dzieci i młodzieży, które prowadzone jest w celu określenia indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży, wyjaśnienia mechanizmów ich funkcjonowania w celu wskazania sposobu rozwiązania trudności, pomocy, wspierania.
2. Wspomaganie dzieci i młodzieży odpowiednio do ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, w tym zwłaszcza dzieci i młodzieży: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym, z chorobami przewlekłymi, diagnozą depresji, fobii szkolnych innych jednostek chorobowych odnoszących się bezpośrednio do oceny funkcjonalnej zdrowia psychicznego jednostki.
3. Informowanie rodziców oraz ich dzieci o możliwości przeprowadzenia specjalistycznej diagnozy medycznej u lekarzy specjalistów zajmujących się zdrowiem psychicznym dzieci i młodzieży.
4. Współpraca diagnostyczno-terapeutyczna z lekarzami, psychologami, pedagogami, pielęgniarkami i innymi pracownikami w zakresie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
5. Psychoedukacja na temat zdrowia psychicznego dla rodziców, przekazywanie informacji dotyczących higieny psychicznej, promowania zachowań prozdrowotnych oraz kształtowania zachowań i stylu życia korzystnego dla zdrowia psychicznego, także wskazywanie instytucji, gdzie można uzyskać różne formy pomocy instytucjonalnej związanej ze zdrowiem psychicznym.
6. Prelekcje, zajęcia warsztatowe dla rodziców i nauczycieli.
7. Konsultacje dla nauczycieli w zakresie wczesnego wykrywania trudności w funkcjonowaniu emocjonalnym uczniów.

8. Porady i konsultacje dla rodziców dotyczące poszerzania wiedzy na temat zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży z elementami treningu umiejętności wychowawczych.
9. Opracowanie materiałów dla rodziców dotyczących kształtowania adekwatnej samooceny u dzieci.
10. Porady i konsultacje nauczycieli/pedagogów szkolnych w zakresie wiedzy na temat zdrowia psychicznego dzieci.

Obszar 2. Podejmowanie działań na rzecz rozwijania umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych.

1. Realizacja treningu umiejętności społecznych.
2. Przygotowanie oferty warsztatów, szkoleń i prelekcji (oferta jest dostępna na stronie internetowej Poradni Psychologiczno–Pedagogicznej w Radomiu).
3. Realizacja warsztatów, prelekcji zgodnie ze zgłoszonymi potrzebami jednostek systemu oświaty znajdujących się w rejonie działania Poradni Psychologiczno–Pedagogicznej w Radomiu.
4. Konsultacje z nauczycielami dotyczące organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
5. Konsultacje i indywidualne poradnictwo psychologiczne dla uczniów przeżywających trudności emocjonalne lub kryzysy życiowe.
6. Udział w różnych formach doskonalenia zawodowego w zakresie ochrony, promocji zdrowia psychicznego, wykorzystanie wiedzy praktycznej i merytorycznej zdobytej w szkoleniach, warsztatach, webinarach poprzez upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowania zachowań i stylu życia korzystnego dla zdrowia psychicznego.
7. Prowadzenie indywidualnej terapii psychologicznej dla dzieci/uczniów. Zakres prowadzonej terapii psychologicznej indywidualnej względem dzieci/uczniów dotyczy wszechstronnej problematyki, przede wszystkim obejmuje następujące sfery oddziaływań:
 - zaburzenia lękowo-depresyjne i zaburzenia emocjonalne (w tym stany związane z werbalizowaniem myśli rezygnacyjnych oraz z zachowaniami autoagresywnymi - samookaleczeniami);
 - reakcje psychosomatyczne związane z traumatycznymi przeżyciami;
 - bóle somatyczne na tle emocjonalnym związane z nauką i ocenami szkolnymi, a także kontaktami interpersonalnymi; narastający lęk społeczny;
 - brak akceptacji swojego wyglądu;
 - obniżony nastrój, smutek; niska samoocena;
 - introwersja i wycofanie;
 - moczenie nocne;
 - nadpobudliwość psychoruchowa /ADHD/;
 - zachowania opozycyjno-buntownicze, zachowania nieakceptowane;
 - trudności adaptacyjne;
 - skomplikowane sytuacje rodzinne;
 - niepowodzenia szkolne (brak umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami i stresem);
 - problemy z koncentracją uwagi;
 - trudności w budowaniu właściwych relacji koleżeńskich);
 - występowanie deficytów rozwojowych i potrzeba stymulacji ogólnorozwojowej;
 - modyfikacja systemu wychowawczego i udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów okresu dojrzewania (w tym zagrożenia uzależnieniem, nadużywania leków, nieśmiałości i skłonności do izolowania się).

8. Wsparcie dla rodziców/opiekunów prawnych dzieci uczęszczających na terapię psychologiczną.

Obszar 3. Promowanie zdrowia psychicznego w szkołach, zapobieganie depresji i samobójstwom.

1. Pomoc w rozpoznaniu potrzeb emocjonalnych i edukacyjnych uczniów.
2. Interwencje kryzysowe, rozmowy indywidualne, porady, konsultacje, terapia pedagogiczna, terapia psychologiczna zapobiegające depresji i samobójstwom, badania diagnostyczne.
3. Współpraca z nauczycielami specjalistami w jednostkach systemu oświaty podległych działaniu Poradni Psychologiczno–Pedagogicznej w Radomiu. Utworzenie sieci współpracy. Poradnictwo psychologiczne.
4. Podejmowanie działań mediacyjnych. Pomoc w rozwiązywaniu konfliktów klasowych. Interwencje w przypadku izolowania ucznia w zespole klasowym.
5. Prelekcje dla rodziców.

6. Szkolenia Rady Pedagogicznej.

Obszar 4. Prowadzenia zajęć terapeutycznych w szkołach podstawowych dla osób będących ofiarami przemocy rówieśniczej oraz przeciwdziałanie stosowaniu przemocy w szkole.

1. Zajęcia warsztatowe dla uczniów.
2. Indywidualne zajęcia terapeutyczne dla osób będących ofiarami przemocy rówieśniczej oraz przeciwdziałanie stosowaniu przemocy w szkole.
3. Porady i konsultacje dla nauczycieli, rodziców, uczniów.
4. Prelekcje, szkolenia dla nauczycieli i rodziców.

Planowane działania Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Radomiu w zakresie ochrony zdrowia psychicznego:

1. Wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji rodziny, w tym wspieranie rodzicielstwa w pierwszych latach życia dzieci.
2. Promowanie specjalistycznej pomocy dziecku, rodzinie i nauczycielowi we wczesnych stadiach powstawania problemów.
3. Podejmowanie działań z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia psychicznego, uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży, w tym udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży z grup ryzyka oraz ich rodzicom.
4. Położenie nacisku na pomoc młodzieży przeżywającej kryzysy życiowe, umożliwienie im udziału w rozmowach, terapii, konsultacjach, kontaktu z psychologiem.
5. Organizacja zajęć warsztatowych dla rodziców i nauczycieli na temat zapobiegania depresji, samobójstwom, samookaleczeniom, zachowaniom lękowym.
6. Współpraca z dyrektorami, nauczycielami i innymi specjalistami przedszkoli, szkół w zakresie upowszechniania, promowania zdrowia psychicznego w szkołach.
7. Publikacje, opracowywanie materiałów szkoleniowych promujących zdrowie psychiczne w szkołach, środowisku rodzinnym.
8. Porady specjalistów, na rzecz rozwijania umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych, które mogą sprzyjać pogłębianiu depresji i stanowić zagrożenie dla zdrowia psychicznego.
9. Udział w radach pedagogicznych-szkoleniowych na temat promocji zdrowia psychicznego i upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylu życia korzystnego dla zdrowia psychicznego.
10. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych i doskonalenie pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Radomiu m.in. uczestnictwo w studiach podyplomowych z zakresu psychoterapii oraz psychoseksuologii.

10. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Iłży

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Iłży świadczy usługi w zakresie:

- diagnozowania dzieci i młodzieży,
- udzielania dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- realizowania zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych,
- organizowania i prowadzenia wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Poradnia zatrudnia specjalistów w zakresie psychologii, pedagogiki, logopedii. Udziela specjalistycznej pomocy na wniosek rodziców/opiekunów prawnych albo pełnoletniego ucznia.

Elementem niezbędnym do realizacji celów i zadań poradni jest aktywne współdziałanie ze środowiskiem lokalnym.

Główne cele poradni:

- Stworzenie środowiska, w którym następuje wszechstronne wspomaganie rozwoju i efektywności uczenia się dzieci i młodzieży oraz ich dobrego funkcjonowania w aktualnej rzeczywistości, począwszy

od najwcześniejszych etapów życia do ukończenia edukacji, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie;

- Stworzenie dzięki odpowiednim metodom, formom pracy i programom terapeutycznym takich warunków rozwoju osobistego dziecka i rodziny, które umożliwią im wykorzystanie tkwiących w nich potencjalnych zasobów, działań zmierzających do podkreślenia talentów, umiejętności oraz kwalifikacji osób z zaburzeniami psychicznymi, osób z niepełnosprawnością intelektualną;
- Inicjowanie działań profilaktycznych, terapeutycznych i doradczych w celu zaspokajania potrzeb rodziny i lokalnego środowiska, w tym promocji zdrowia psychicznego;
- Pomoc tym, którzy tego potrzebują poprzez rozpowszechnianie informacji o możliwościach pomocy sobie i swoim bliskim w rozwiązywaniu problemów osobistych, umożliwianie uczestnictwa w zajęciach terapeutycznych na terenie poradni, rozmowach, konsultacjach;
- Praca wg modelu wzajemnego współdziałania: dziecko - rodzina - nauczyciel;
- Działalność poradni jest oparta na założeniach poradnictwa i aktualnych trendach zgodnych z reformowanym systemem edukacji i poradnictwa oraz zapotrzebowaniem środowiska lokalnego. Poradnia spełni swoje zadanie jeżeli każdy zainteresowany wyjdzie ze świadomością spełnionych oczekiwań.

Główne zadania w zakresie funkcjonowania placówki:

- Wszelka pomoc, wsparcie, edukacja od wczesnych etapów życia dziecka i rozwoju rodziny, wspieranie rodzicielstwa w pierwszych latach życia dziecka;
- Działania na rzecz dziecka odbywają się w zgodzie i przy współpracy z rodziną;
- Coraz szersze działania terapeutyczne z uwzględnieniem prowadzenia zajęć terapeutycznych w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych dla osób będących ofiarami przemocy rówieśniczej oraz przeciwdziałanie stosowaniu przemocy w szkole;
- Zapewnienie dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, bez względu na stopień upośledzenia organizację nauki oraz możliwość korzystania z terapii zajęciowej;
- Dostosowanie godzin pracy do potrzeb środowiska oraz pracy na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, bez względu na stopień upośledzenia;
- Wypracowanie modelu współpracy z ośrodkami naukowymi, badawczymi terapeutycznymi, otwarcie na innowacje programowe promujące zdrowie psychiczne;
- Zadbanie o przygotowanie emocjonalne dzieci i młodzieży do łagodnego przechodzenia przez kolejne etapy kształcenia, podejmowanie działań zmierzających do podkreślenia talentów, umiejętności oraz kwalifikacji osób z zaburzeniami psychicznymi;
- Aktywne współdziałanie i wypracowanie wspólnych metod i form pracy ze środowiskiem lokalnym;
- Publikacje, opracowywanie materiałów szkoleniowych promujących zdrowie psychiczne w placówkach, szkołach, środowisku rodzinnym;
- Promocja poradni;
- Upowszechnianie oferowanych form pomocy i realizowanych przedsięwzięć za pomocą strony internetowej poradni;
- Opracowanie ulotek, informatorów, plakatów i innych materiałów informacyjnych, promujących zdrowie psychiczne;
- Udział pracowników poradni w przedsięwzięciach organizowanych przez lokalne instytucje, organizacje, placówki i stowarzyszenia (np. Dni Otwarte Szkół, konkursy, debaty);
- Udział pracowników poradni w realizacji programów ogólnopolskich;
- Organizacja wraz z podmiotami środowiska lokalnego konferencji, warsztatów, debat promujących zdrowie psychiczne i upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylu życia korzystnego dla zdrowia psychicznego;
- Organizacja zajęć dla dzieci, młodzieży, rodziców, nauczycieli w ramach Dni Otwartych, Akademii Feryjnej, zajęć otwartych promujących zdrowie psychiczne w szkołach. Współpraca z lokalnymi mediami na rzecz promocji zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży;
- Organizacja zajęć warsztatowych dla rodziców i nauczycieli na temat zapobiegania depresji, samobójstwom, samookaleczeniom, zachowaniom lękowym;

- Obecność pracowników poradni na terenie przedszkoli i szkół w formie np. Punktów Konsultacyjnych;
- Spotkania z rodzicami w celu edukowania rodziców dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie z możliwością korzystania z terapii zajęciowej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, zakładach opieki zdrowotnej oraz w domu rodzinnym;
- Udział w radach pedagogicznych - szkoleniowych na temat promocji zdrowia psychicznego i upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylu życia korzystnego dla zdrowia psychicznego;
- Współpraca z dyrektorami, nauczycielami i innymi specjalistami przedszkoli, szkół i placówek oświatowych w zakresie upowszechniania, promowania zdrowia psychicznego w szkołach i placówkach oświatowych.

Dodatkowo, w ramach swojej działalności Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Iłży uruchomiła specjalny telefon dla dzieci, ich rodziców oraz nauczycieli pn. „Wsparcie psychologa” (tel. 506-402-697).

11. Poradnia Psychologiczno–Pedagogiczna w Pionkach

Główne zadania realizowane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Pionkach to m.in.:

1. Diagnozowanie dzieci i młodzieży, które prowadzone jest w celu określenia indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży, wyjaśnienia mechanizmów ich funkcjonowania w celu wskazania sposobu rozwiązania trudności, pomocy, wspierania. Ważną część przeprowadzanych diagnoz stanowi psychoedukacja, przekazywanie informacji dotyczących higieny psychicznej, promowania zachowań prozdrowotnych oraz kształtowania zachowań i stylu życia korzystnego dla zdrowia psychicznego, także wskazywanie instytucji, gdzie można uzyskać różne formy pomocy instytucjonalnej związanej ze zdrowiem psychicznym.

Efektem diagnozowania dzieci i młodzieży jest:

- wydanie opinii lub informacji o wynikach diagnozy,
- wydanie orzeczenia o potrzebie: kształcenia specjalnego, zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego lub indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży,
- objęcie dzieci i młodzieży, a w razie potrzeb także ich rodziców bezpośrednią pomocą psychologiczno-pedagogiczną,
- wspomaganie oraz współpraca z nauczycielami w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą oraz rodzicami.

2. Udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, która polega w szczególności na:

- prowadzeniu terapii dzieci i młodzieży oraz ich rodzin,
- udzielaniu pomocy rodzicom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży, a także w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych.

Istotnym elementem bezpośredniej pomocy psychologicznej jest psychoedukacja jak również profilaktyka zaburzeń oraz chorób psychicznych. Ważne jest tu rozwijanie u dzieci i młodzieży oraz rodziców umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych, które to umiejętności stanowią podstawę profilaktyki zaburzeń depresyjnych.

Pomoc ta jest udzielana w formie:

- indywidualnych lub grupowych zajęć terapeutycznych dla dzieci i młodzieży,
- prowadzenia mediacji,
- interwencji kryzysowej,
- warsztatów,
- porad i konsultacji,
- wykładów i prelekcji,
- działalności informacyjno-szkoleniowej.

3. Realizowanie zadań profilaktycznych, wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych.

Zadania te polegają w szczególności na:

- Udzielaniu nauczycielom, wychowawcom grup wychowawczych lub specjalistom realizującym zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole lub placówce pomocy w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży,
- Współpracy z przedszkolami, szkołami i placówkami w udzielaniu i organizowaniu przez przedszkola, szkoły i placówki pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz opracowywaniu i realizowaniu indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych a także indywidualnych programów zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, które w odniesieniu do osób z niepełnosprawnościami stanowi podstawę w tworzeniu odpowiednich warunków do edukacji i spełniania się w życiu społecznym,
- współpracy z przedszkolem lub szkołą w określeniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dziecka z niepełnosprawnością albo pełnoletniego ucznia z niepełnosprawnością,
- udzielaniu nauczycielom, wychowawcom grup wychowawczych lub specjalistom udzielającym pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole lub placówce pomocy w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych,
- prowadzeniu edukacji dotyczącej ochrony zdrowia psychicznego wśród dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli.

Zadania te są realizowane w formie:

- porad i konsultacji,
- udziału w spotkaniach odpowiednio nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole lub placówce,
- udziału w zebraniach rad pedagogicznych,
- wykładów i prelekcji,
- prowadzenia mediacji,
- interwencji kryzysowej,
- działalności informacyjno-szkoleniowej.

Poradnia realizuje ww. zadania współdziałając także z innymi poradniami oraz podmiotami świadczącymi poradnictwo i pomoc dzieciom i młodzieży oraz rodzicom i nauczycielom.

12. Poradnie Zdrowia Psychicznego

Na terenie Powiatu Radomskiego funkcjonują dwa podmioty lecznicze, w strukturach których funkcjonują poradnie zdrowia psychicznego tj. Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej - Szpital w Iłży, ul. Siedzikówny "Inki" 4, 27-100 Iłża i Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Pionkach im. Lecha i Marii Kaczyńskich - Pary Prezydenckiej, ul. Niepodległości 1, 26-670 Pionki.

Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej - Szpital w Iłży

Szpital realizuje świadczenia w ramach umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia w zakresie Poradni Zdrowia Psychicznego dla osób dorosłych oraz Poradni Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży.

W ramach poradni zapewniona jest opieka w zakresie zdrowia psychicznego:

- 1) dla osób dorosłych, realizowana poprzez porady lekarza psychiatry, porady psychologiczne udzielane przez psychologów oraz porady w zakresie psychoterapii realizowane przez psychoterapeutę,
- 2) dla dzieci i młodzieży, w zakresie porad psychologicznych udzielanych przez psychologów oraz porad w zakresie psychoterapii realizowanych przez psychoterapeutę.

Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Pionkach im. Lecha i Marii Kaczyńskich - Pary Prezydenckiej

W strukturach SPZZOZ w Pionkach, w ramach AOS funkcjonuje Poradnia Zdrowia Psychicznego, w ramach której realizowane są następujące zadania skierowane do osób dorosłych:

- zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej, dostępnej opieki zdrowotnej oraz wszelkich form pomocy umożliwiających im życie w środowisku rodzinnym i społecznym,
- promocja zdrowia psychicznego i upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylu życia korzystnego dla zdrowia psychicznego,
- podejmowanie działań na rzecz rozwijania umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych, które mogą sprzyjać pogłębianiu depresji i stanowić zagrożenie dla zdrowia psychicznego,
- ułatwienie osobom z zaburzeniami psychicznymi aktywnego i pełnoprawnego udziału w życiu społecznym,
- zapobieganie depresji i samobójstwom,
- działania w zakresie propagowania przestrzegania praw osób z zaburzeniami psychicznymi,
- rozpowszechnianie informacji w zakresie dostępności do form opieki zdrowotnej, pomocy społecznej oraz aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- podejmowanie działań związanych z informowaniem społeczeństwa o możliwościach korzystania ze świadczeń medycznych w zakresie opieki specjalistycznej nad osobami dotkniętymi chorobami psychicznymi,
- zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi odpowiednich warunków do spełnianie się w życiu społecznym,
- zapobieganie wykluczeniu z życia społecznego osób z zaburzeniami psychicznymi,
- podejmowanie działań zmierzających do podkreślania talentów, umiejętności oraz kwalifikacji osób z zaburzeniami psychicznymi,
- integracja społeczna osób z zaburzeniami psychicznymi i działania edukacyjne w zakresie akceptacji przez społeczeństwo osób dotkniętych chorobami psychicznymi.

Poradnia Zdrowia Psychicznego SPZZOZ w Pionkach nie realizuje zadań związanych z zaburzeniami psychicznymi dzieci i młodzieży.

13. Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Wierzbicy

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Wierzbicy podejmuje różne działania w zakresie ochrony zdrowia psychicznego m.in.:

- poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne z uwzględnieniem wczesnego rozpoznawania potrzeb dzieci z zaburzeniami rozwoju psychoruchowego;
- rozwijanie działalności zapobiegawczej w zakresie ochrony zdrowia psychicznego przez podmioty lecznicze;
- podejmowanie badań diagnostycznych służących umacnianiu zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym;
- rozwijanie wiedzy i umiejętności potrzebnych człowiekowi do samorozwoju i samorealizacji, radzenia sobie ze stresami i wymaganiami środowiska oraz zwiększania kontroli nad swoim zdrowiem psychicznym;
- kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, w tym zapobiegających nadużywaniu alkoholu, używaniu innych substancji psychoaktywnych i paleniu tytoniu;
- inicjowanie działań psychoedukacyjnych, rozwijanie umiejętności potrzebnych człowiekowi w celu kształtowania prawidłowych stosunków międzyludzkich;
- poradnictwo, konsultacje oraz pomoc w problemach rozwojowych, rodzinnych i wychowawczych;
- pomoc psychospołeczną dzieciom i młodzieży, żyjącym w warunkach wysokiego ryzyka dla zdrowia psychicznego;
- prowadzenie interwencji kryzysowych;
- stworzenie grupy samopomocowej „Rówieśnicza interwencja kryzysowa”;
- kształtowania wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji;

- psychoterapia we współpracy ze Stowarzyszeniem Pomocy „Arka Noego” w Skarżysku Kamiennej;
- zajęcia grupowe, realizacja programów profilaktycznych w Stowarzyszeniu Katolicki Ruch Antynarkotyczny KARAN w Radomiu;
- warsztaty „Ja. Nie piję” w ramach współpracy z Fundacją Po Drugie;
- prowadzenie konkursów celem uświadomienia konieczności dbałości o zdrowie psychiczne m.in. „Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego”, „Światowy Dzień Trzeźwości”, „Plakaty profilaktyczne”, „Światowy Dzień Walki z Depresją – Warto żyć bo...”,
- realizacja programu TUKAN - Treningu Umiejętności Kontroli Zachowań związanych z alkoholem i narkotykami;
- realizacja programu „Myślę pozytywnie”;
- realizacja programu „Godzina dla Młodych Główn” Fundacji Unaweza w ramach projektu „Młode Główn. Otwarcie o zdrowiu psychicznym”;
- indywidualne rozmowy wspierające z każdą uczennicą/wychowanką, jej rodzicami, ustalanie zakresu działań oraz form pomocy;
- pedagogizacja rodziców;
- współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Iłży;
- wyjścia, wycieczki, rajdy kształtujące zdrowy tryb życia bez nałogów z uwzględnieniem różnorodności form spędzania czasu wolnego;
- wpieranie uczennic/wychowanek, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej;
- podnoszenie kwalifikacji i umiejętności wychowawczych wychowawców, nauczycieli i pracowników placówki poprzez organizowanie szkoleń wewnętrznych i zewnętrznych;
- uczestniczenie w kursach, studiach, seminariach, warsztatach.

14. Zespół Szkół i Placówek w Chwałowicach

Zespół Szkół i Placówek w Chwałowicach realizuje działania w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, które zawarte są w Programie Profilaktyczno-Wychowawczym placówki. Są to działania zmierzające do poprawy funkcjonowania dzieci i młodzieży w obszarze emocjonalno-społecznym, wspierania rodzin w przewidywaniu trudności wychowawczych uczniów, diagnozowaniu ich potrzeb, umacnianiu zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym.

Działania, jakie podejmuje placówka w ramach działalności to m.in.:

- Dzień Walki z Depresją,
- Dzień Praw Dziecka,
- Szkoła dla Rodziców – grupa wsparcia,
- otwarte konsultacje dla rodziców i uczniów,
- spotkania z przedstawicielami/specjalistami zawodów medycznych,
- wprowadzenie zagadnień ochrony zdrowia psychicznego na lekcjach wychowawczych,
- Tydzień Uważności,
- Akcja „Przyjazna przerwa”,
- organizacja miejsca wyciszeń.

VII. Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego - zadania dla samorządów, powiatów i gmin.

Program stanowi realizację dyspozycji zawartej w art. 2 ust. 6 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2123 ze zm.) oraz stanowi kontynuację dotychczas realizowanego Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017–2022.

Podstawa prawną Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego jest Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 października 2023 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023–2030.

Program określa strategię działań mających na celu:

1. zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi, w tym osobom uzależnionym oraz doświadczającym kryzysu psychicznego, wszechstronnej i kompleksowej opieki i wsparcia adekwatnych do ich potrzeb;
2. prowadzenie działań na rzecz zapobiegania stygmatyzacji i dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi.

Podmiotami biorącymi udział w realizacji Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego są właściwi ministrowie a także Narodowy Fundusz Zdrowia, samorządy województw, powiatów i gmin. W realizacji zadań wynikających z programu mogą również uczestniczyć organizacje społeczne, samorządy zawodowe, kościoły, a także inne podmioty, które zakresem swojej działalności obejmują cele i zadania programu.

VIII. Oczekiwane efekty

Oczekiwane efekty realizacji programu:

- podniesienie poziomu akceptacji osób z zaburzeniami psychicznymi i cierpiących na choroby psychiczne przez ich rodziny i lokalne środowisko;
- zmniejszenie negatywnych konsekwencji jakie niesie ze sobą stres;
- zwiększenie świadomości wśród lokalnej społeczności o społecznej przydatności osób z zaburzeniami psychicznymi;
- zmniejszenie przypadków stosowania przemocy wśród dzieci i młodzieży szkolnej;
- zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat zdrowia psychicznego;
- zapewnienie najlepszej, profesjonalnej opieki medycznej oraz rehabilitacji osobom cierpiącym na choroby psychiczne.

IX. Źródła finansowania

Przedmiotowy program zaplanowany jest jako wieloletnie zadanie cykliczne.

Planowany koszt realizacji Programu w ramach Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Radomiu w 2024 roku wyniesie: 45.000 zł, natomiast koszty zadań realizowanych przez PCPR oraz PUP są określone w planie ich budżetu.

Środki finansowe przeznaczone na realizację Programu w latach 2025 – 2027 szacowane będą corocznie w zależności od potrzeb i określone w budżecie Powiatu Radomskiego.

Informacja o zrealizowanych lub podjętych zadaniach wynikających z Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Radomskiego na lata 2024-2027, za ostatnie 2 lata zostanie przedłożona w terminie do dnia 15 maja roku następującego po ostatnim roku objętym informacją, ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, po uprzednim przyjęciu jej przez Radę Powiatu w Radomiu.